

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst a Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« veča mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

V primeru konflikta v Evropi:

Amerika ne more ostati nevtralna

Značilen članek oficioznega „Newyork Timesa“ — Skupnost idej in sloga demokracije je močnejša kakor pa zakon o nevtralnosti — Svarilo Evropi

NEW YORK, 17. junija. br. Največji in najbolj vpliven ameriški list, »New York Times«, ki daje smernice vsemu ameriški tisku, objavlja uvodnik, ki je izzval v vsej ameriški in mednarodni javnosti silno pozornost, v Ameriki pa tudi vsestransko odobravanje. Ta uvodnik splošno smatrajo za izraz stališča ameriške vlade, ker »New York Times«, čeravno ni službeno glasilo ameriške vlade, vendar dosledno zastopa smernice službene politike vlade Zedinjenih držav.

V uvodu se bavi list s problemom nevtralnosti Zedinjenih držav, o katerem se v zadnjem času zopet mnogo razpravlja v zvezi z napetostjo v Evropi in na Daljnem vzhodu. V zvezi s tem poudarja list, da Zedinjene države v primeru konflikta v Evropi ne bi mog-

le ostati nevtralne kljub zakonu o nevtralnosti, še manj pa bi mogle ostati nevtralne, ako bi v Evropi prišlo do spopada med demokratičnimi in avtoritarnimi državami. Zakon o nevtralnosti Zedinjenih držav je bil sprejet v povsem drugačnih prilikah in za drugačne okolnosti, nikakor pa ne določa, da bi morale Zedinjene države v vsakem primeru ostati nevtralne. Zedinjene države so nevtralne v konfliktu med Japonsko in Kitajsko, toda simpatije najširših slojev v Ameriki so na strani Kitajske.

Prehajajoč na evropske probleme, naglašajo pisec dalje, da je trenutno najvažnejši evropski problem češkoslovaška. Temelji, ki jih brani češkoslovaška demokracija, so prirasli k srcu ameriškega naroda. Med ameriško demokra-

cijo in demokracijo Srednje Evrope, skandinavskih držav, Francije in Anglije obstoja skupnost idej. Motijo se vsi oni, ki mislijo, da se ta skupnost idej v odločilnem trenutku ne bo pretvorila v še mnogo močnejšo in čvrstejšo zajednico. Ameriški zakon o nevtralnosti v tem primeru ne bo predstavljal nobene ovire. Vsekakor so napadci zelo slabi računarji, ako ne računajo tudi z Ameriko v svojih načrtih. Danes ni več nobenega dvoma, da bo ameriška demokracija vedno priskočila na pomoč ogroženim evropskim demokracijam. Pisec opozarja na leto 1917, ko so Zedinjene države v svrhu rešitve demokracije posegle v svetovno vojno. Danes je položaj povsem sličen in tudi danes je demokracija v nevarnosti. Kakor leta 1917 Zedinjene države tudi se-

daj, če pride do napada na demokracije, ne bodo smatrale, da so ogroženi samo interesi teh demokracij, marveč tudi ameriška demokracija in zaradi tega baš Amerika ne bo ostala na strani.

List na koncu opozarja vse države brez izjeme, naj v svojem lastnem interesu upoštevajo to dejstvo, ker se bodo sicer hudo zaračunale. Zedinjene države poznajo ceno idej in načel, ki jih ne bodo nikdar zapustile.

Po mnenju merodajnih činiteljev v Ameriki smatrajo ta članek za ponoven dokaz, da Zedinjene države v primeru konflikta v Evropi ne bodo ostale nevtralne in da bo v tem primeru ameriški zakon o nevtralnosti takoj ob vsako veljavno. Ameriška javnost bi šla mirno preko tega zakona in zahtevala intervencijo, kakor je to bilo tudi leta 1917.

Politični obzornik

„Slovenec“ in slovaški klerikalci

»Slovenec« se v zadnjem času silno zavzema za Slovake, to je za slovaško klerikalno stranko, ki jo Andreja Hlinke in piše, kakor da bi ne imeli Slovaki v češkoslovaški republiki prav nobenih pravic itd. Ne moremo si misliti, da bi ne bili v »Slovenec« uredništvu točno poučeni o dejanskem položaju Slovakov v češkoslovaški državi, o tem namreč, da so prav v vsakem oziru Slovaki ravnopravni s Čehi in da uživa njih jezik vse pravice v uradu in v soli, pa seveda tudi v cerkvi. Takisto moramo tudi domnevati, da vsaj nekateri člani tega uredništva vedo, kako se je godilo Slovakom pod Madžarsko, ko niso imeli niti ene slovaške šole in je bila na Slovaškem madžarsčina ne samo uradni, temveč tudi državni jezik. Ako torej predstavlja »Slovenec« Slovake sedaj kot »ubog zati-ran narod«, ki mu praška vlada surovno krati vse pravice, ki mu gredo po človeških in božjih zakonih, to je ne samo pisanje proti boljšemu lastnemu prepričanju, marveč naravnost ordinarne potvorba resnice in dejstev, česar bi si bil, ako je res katoliški, pač ne smel dovoliti. Zakaj torej piše glasilo katoliškega tiskovnega društva tako strupeno proti češkoslovaški? Ali morda tam preganjanje cerkev, ali ne dajejo vseh državljanskih pravic duhovnikom? Nobene pritožbe v tem oziru še nismo nikjer čitali! Prav umestna je zato beležka, ki jo objavlja »Delaška politika« z dne 11. t. m. in ki se glasi:

»Znano je, da so se morali v Avstriji umakniti vsi duhovniki brez izjeme iz političnega življenja, ki so ga imeli pred »anšlusom« tako rekoč v zakupu. Rajhovsko časopisje, ki smatra to za samo ob sebi umerno, pa je naravnost vznemirjen nad politično akcijo slovaškega patra Hlinke, ki je — mimogrede povedano — naperjena proti enotnosti češkoslovaške republike. To časopisje prinaša dolga poročila o Hlinkovih podvigih in zahtevah po obliki točno tako, kot ljubljanski »Slovenec«, da človek res ne ve, kdo koga kopira. V uredništvu ljubljanskega »Slovenca« so medtem čisto pozabili, da v češkoslovaški republiki še niso nobenemu duhovniku prepovedali političnega udeleževanja, da poter Hlinka lahko počenja, kar se mu ljubi, da na češkoslovaškem lahko obstojajo vse katoliške in tudi katoliške mladinske organizacije in da je minister v praški vlad katoliški duhovnik monsignor dr. Šramek.« — Dr. Šramek pri »Slovencu« gotovo dobro pozna, saj je prav eden izmed vodilnih članov uredništva še pred nedavnim časom imel prav intimen razgovor z njim. Ali ne?

Preklarije v hrvatskem časopisju

V hrvatskem časopisju se vodijo že dlje časa ostre polemike med posameznimi listi. Dnevnik in listi vseh struj so si nepristano vsoč. Je borba vseh proti vsem. Med njimi je najbolj bojovita klerikalna »Hrvatska straža«. Danes se kolje s tem, jutri z drugim listom. Te dni si je vzela na piko kar tri liste — »Večera«, »Jutarnji list« in »Obzorje«. Tako-le si jih je privoščila: »V zagrebškem časopisju je trojst — »Večera«, »Jutarnji list« in »Obzorje« — ki sistematično zastuplja hrvatski narod. »Večera« se bavi z objavo in izmišljanjem pornografskih zgodb, »Jutarnji list« opravlja v svoji oglašni rubriki zvodniški posel, s svojimi masonskimi tendencami pa tudi politično zastuplja hrvatski narod, podajajoč roko »Obzorju«, ki je pod krinko velikega hrvatskega rodoljubja stari slavosrbski »Obzorje«, ki dokazuje, da je samostojna demokratska stranka, torej stranka, ki zbira okrog sebe izključno same Srbe poleg par Hrvatov jugoslovenske orientacije, sestavni del hrvatskega narodnega pokreta, ki se ne drzne izreči svojega mnenja o imenu akademije, ki še danes ignorira Ante Starčevića, očeta hrvatskega nacionalizma. Tudi te polemike so znak, da se je polastila velika nervoznost vse hrvatske javnosti.

Prizivna razprava v Codreanovi zadevi

Bukarešta, 15. junija. b. Danes se je pred kasacijskim sodiščem začela prizivna razprava v zadevi šefa »Železne garde« Codreana, ki je bil obsojen na 10 let prisilnega dela. Podvzeti so bili vsi ukrepi, da bi ne prišlo do kakih nemirov, zdi se pa, da je Codreanova »Železna garda« že takoj razbita, da za večje nastope ni več sposobna.

Borzna poročila.

Inovemske borze
Curli, 17. junija. Beograd 10, Pariz 12.135, London 21.6425, New York 435.50, P. selj 74.175, Milan 22.91, Amsterdam 241.673, Ber-lin 170, Dunaj 40, Praga 15.18, Varšava 82, Bukarešta 205.

Demobilizacija na češkoslovaškem

Dober uvod v pogajanja z narodnimi manjšinami glede narodnostnega statuta

PRAGA, 17. junija. br. V sredo so se pričela pogajanja med češkoslovaško vlado in zastopniki narodnih manjšin glede rešitve manjšinskega problema in določitve narodnostnega statuta. V sredo popoldne se je ministrski predsednik dr. Hodža sestel z zastopniki sudetske nemške stranke, včeraj pa je imel prvi razgovor s predstavniki madžarske manjšine. Danes so povabljeni na razgovor zastopniki Malorusov in za jutri zastopniki Poljakov. Ti razgovori so več ali manj informativnega značaja in se bodo prava pogajanja pričela še le prihodnji teden, ko bo predstavnikom narodnih manjšin izročen načrt narodnostnega statuta, ki ga je izdelala vlada. V vladnih krogih gledajo z velikim optimizmom na nadaljni razvoj položaja. V dokaz samozvesti češkoslovaške vlade služi tudi dejstvo, da je vlada sklenila z 19. junijem odpustiti večino rezervistov, ki so bili poklicani na orožne vaje pred občinskimi volitvami, ko je grozila nevarnost da pride do dalekosežnih dogodkov. Vest o tej demobilizaciji je zbudila v javnosti veliko zadovoljstvo. V merodajnih krogih izjavljajo, da bo češkoslovaška meja kljub temu tako zavarovana, da se ni bati nikakega presenečenja.

PARIZ, 17. junija. br. Kakor se zatrjuje v dobro poučenih krogih, je nemška vlada naprosila francosko vlado, naj ponovno intervenira v Pragi, da bi se pogajanja za rešitev manjšinskega problema čim bolj pospešila. Na odgovor francoske vlade, da je bilo s češkoslovaške strani storjeno vse, da se ta pogajanja nemoteno razvijajo, da pa kvarno vpliva na razpoloženje v ČSR kampanja nemškega tiska in nemškega radia, je nemška vlada dala zagotovila da bo to kampanjo ustavila. Res so listi z včerajšnjim dnevom prenehali objavljati vesti proti češkoslovaški, a tudi nemški radio, ki je v zadnjem času uvedel celo posebne oddaje za Slovake, je to proti češkoslovaški republiki naperjeno propagando opustil. Prav tako je Henlein, ki je s svojimi intervjuji zbujaal pozornost, spreminil svojo taktiko in postal skrajno pomirljiv. V svojem zadnjem razgovoru z angleškimi novinarji je izrecno poudarjal, da je vprašanje odnošajev sudetskih Nemcev do ČSR izključno notranja zadeva češkoslovaške republike, v katero se drugi nimajo vmešavati. Sprito tega preokreta je pričakovati, da se bodo sedaj pogajanja v Pragi pospešila in nemoteno razvijala.

Program obiska angleškega kraljevskega para v Parizu

Velika manifestacija francosko-angleškega zavezništva

Pariz, 17. junija. AA Angleški kralj in kraljica bosta prispela v Boulogne 28. t. m. ob 12.40. z admiralsko jahto »Encantress«, ob 13. pa se bosta odpeljala s posebnim vlakom v Pariz. Med potjo se bo vlak ustavil samo v Boranču, kjer jima bodo predstavili člane posebnega francoskega oddelka. Na pariški železnici postaja ju bodo sprejeli predsednik republike Lebrun, predstavniki parlamenta in senata ter člani vlade. Takoj po prihodu v Pariz bo kralj Jurij VI. sprejel v avdijenci francoskega zunanjega ministra. V sredo 29. t. m. se bo angleški kraljevski par v spremstvu predsednika republike Lebruna in njegove

soproke odpeljal na izlet z rečno janto po Seini ter bo ob tej priliki obiskal pariško občinsko zgradbo. V četrtek 30. junija bo prirejeno na čast angleškemu kralju in kraljici svečano kosilo v versajskem dvorcu v zgodovinskih dvorani, na katerega bo povabljenih 200 ljudi. Po obedu se bosta visoka gosta udeležila v kapeli versajškega dvorca koncerta cerkvene glasbe, nakar si bosta ogledala tamošnji park. Ob 16.30 se bosta kralj Jurij in kraljica Elizabeta vrnila iz Versaillesa v Pariz, ob 20. pa bo priredil zunanji minister Bonnet na čast visokim gostom slavnostno večerjo. Po večerji bo gledališka predstava

Tragičen položaj republikanske Španije

Sagunt in Valencija resno ogrožena

PARIZ, 17. junija. br. Po semkaj pri-spelih vesteh so francosci še le sinoči zavzeli Castellon po silno hudih in krvavih bojih. Republikanci so branili vsako posamezno hišo in so se umaknili še le, ko so jih francosci dobesedno zasuli z bombami in ko je bilo mesto že docela v plamenih.

Sedaj se pričinja odločilna borba za Valencijo, ki je oddaljena od fronte samo še 150 km. Predno pa bodo mogli francosci navaliti na Valencijo, bodo morali zavzeti Sagunt, kjer je središče kovinske industrije, ki je vsa zaposlena z izdelavo vojnega materiala. Če se francoscem posreči zavzeti Sagunt, potem bo republikanska Španija oropana vseh svojih tovarn orožja in municije in popolnoma odvisna od uvoza iz inozemstva, ki pa postaja z dneva v dan vse težji. Francosci zelo dobro vedo, kolike važnosti je Sagunt. Zato so mestu doslej prizanašali in so bombardirali le posamezne bloke hiš, se pa skrbno izogibi-

bali tvornice orožja in municije, ki bi jim bile skrajno dobrodošle. Republikanska vlada je že odredila evakuacijo Sagunta in se pripravljala na obrambo te važne postojanke. Vrhovno vodstvo je prevzel legendarni branitelj Madrida generala Miaja, ki je pripravil vse, da francosci ne bodo imeli lahkega posla. Sagunt in Valencija se pripravljata na obupno obrambo.

Rimski listi komentirajo položaj v Španiji in domnevajo, da se bliža konec republikanskega odpora. Padec Sagunte in Valencije smatrajo po zavzetju Castellona za neizbežen. Če se to uresniči, bi prišla republikanska vojska v skrajno mučen položaj. Omahljivost Francije in Anglije ob začetku španskega konflikta je dovela republikansko Španijo v tragičen položaj, iz katerega jo more rešiti le nagel preokret v pogledu umika tujih prostovoljcev, ker bi bile s tem čete generala Franca naravnost decimirane in njegova moč zlomljena.

Strogi predpisi o državljanstvu in tisku v Rumuniji

Odvzem državljanstva — Kontrola nad tiskom

Bukarešta, 17. junija. AA. Po novem državljanstvu zakonu izgubi vsak Rumun v tujini rumunsko državljanstvo, če je zagrešil ali pa sodeloval pri zločinih, ki rušijo javni red. Državljanstvo izgube tudi vsi, ki se ne odzovejo dolžnostim napram domovini, ki delajo proti koristim Rumunije ali pa škodujejo njenemu ugledu. Izguba državljanstva v teh primerih, pa se ne nanaša na žene in otroke Rumunov, ki so obsojeni v takih primerih. V nekaterih slučajih lahko pristojne oblasti postavijo pod kontrolo lastnino državljanov, ki so izgubili državljan-

stvo, vendar pa je ministrskemu svetu pridržano, da presoja vprašanja o izgubi državljanstva.

Uredba o tisku določa, da morajo biti vsi lastniki periodičnih publikacij rumunski državljani ne glede na njihov etnični izvor, ali pa, če bivajo v Rumuniji in imajo vse politične in državljanske pravice. Lastniki periodičnih listov morajo voditi knjigovodstvo in v njih sistematsko zapisovati vse dohodke in izdatke, kakor tudi vse finančne zadeve. Lastniki so dolžni vpisati se v strokovno zvezo lastnikov periodičnih listov

Milijonom grozi smrt na Kitajskem

Ogromnim poplavam se je pridružila še kolera

LONDON, 17. junija. br. Po poročilih iz Kitajske so zavzele poplave, ki so jih izzvali Kitajci s tem, da so porušili glavne nasipe na Rumeni reki, ogromen obseg. Po dosedanjih ugotovitvah je utonilo že nad 200.000 ljudi. Voda je uničila nad 2000 kitajskih parcel. Rumena reka, ki je zaradi dolgotrajnega deževja silno narasla, ruši sedaj vedno nove nasipe in povodenj zavzema katastrofalen obseg. Japonske čete v provinci Honan so skoraj od vseh strani obkrožene z vodo. Kitajsko prebivalstvo se je le v nekaterih pokrajinah pravčasno umaknilo, drugod pa jih je presenečila voda. Okrog 10 milijonov Kitajcev je prepuščenih svoji usodi in jim grozi smrt od vode, lakote in nalezljivih bolezni. Kitajci pa še vedno rušijo nasipe, tako da je nastalo med njihovimi in japonskimi četa-

mi pravcato morje. Japonci so v hudih škripcih, ker jim je zaradi otežkočenega dovoza pričelo primanjkovati hrane in municije, vrhutega pa razsajajo med njimi bolezni, tako da umirajo v množicah. Vrhovno poveljstvo japonskih čet je skoro brez moči in si ne ve pomagati. Vsa japonska armada v pokrajini Honan je prepuščena svoji usodi.

V nekaterih pokrajinah in v samem Šanghaju je nastala epidemija kolere. Tudi v francoski in angleški koncesiji so zabeležili že več primerov te nevarne kuge. Par-niki, ki odhajajo iz Sanghaja, so podvrženi najstrožji kontroli. V japonske luke ne sme noben parnik iz Kitajske in se morajo vsi parniki ustavljati na odprtem morju, dokler se ne ugotovi, da nimajo na krovu kakega sumljivega bolnika.

Pretrsljiva ljubavna tragedija

V Zrečah pri Poljčanah je ustrelil kovaški pomočnik Franc Vrečko svojo izvoljenko in sebe

Maribor, 17. junija.

V Zrečah pri Poljčanah se je včeraj popoldne v neki gostilni odigrala pretresljiva ljubavna tragedija. 24 letni kovaški pomočnik Franc Vrečko, uslužben pri Železnih družbi v Zrečah, je najprej ustrelil 21 letno trgovsko soprotnico Anico Marzidovšek iz Poljčan, potem si je pa pognal kroglo v glavo. Marzidovškova je bila takoj mrtva. Vrečko se je pa delj časa boril s smrtjo, naposled je pa podle-gl poškodbam.

Včeraj teden je Marzidovškova, ki je bila uslužbena v neki trgovini v Zrečah, ne-pričakovano zapustila službo. Njeni starši so se zelo čudili in so bili v silnih skrbeh, ker je ni bilo domov. Poiščevali so za njo, pa niso mogli zvedeti, kje je. Ugotovi-li so le, da je bila v Vitanju, pozneje pa v Celju.

Včeraj se je pa Marzidovškova z Vrečkom in še nekim moškim vrnila v Zreče, kjer so stopili v neko gostilno. Popili so polič vina in Vrečko je bil ves čas nekam zamišljen. Naenkrat je prosil Anico, naj gre z njim v sosedno sobo, čeč, da mora ž njo nekaj važnega govoriti. Dekle je imela zle slutnje in je prosila drugega spremljevalca, naj jo spremi. Vsi trije so stopili v sosedno sobo, a tam je Vrečko prosil spremljevalca, naj mu prinese cigarete in vilgalice. Komaj se je njun spremljevalec za hip odstranil, so se počili trije strelci. Ko se je takoj vrnil v sobo,

je opazil, da leži Marzidovškova vsa v krvi v prestreljeno glavo na postelji. Bila je še živa, a je takoj izdihnila. Vrečko se je ustrelil v glavo, da so mu izstopili možgani. Boril se je še nekaj časa s smrtjo, nato pa je tudi on izdihnil.

Truplo nesrečne mladenke so prepeljali v Zbelovo pri Poljčanah, kjer je doma in jo bodo pokopali jutri popoldne v Ločah. Vrečkovo truplo so prepeljali v Konjice. Vzrok tragedije, ki je vzbudila splošno sočutje, ni znan.

Potres na Japonskem

BRUSELJ, 17. junija. br. Potresomerne postaje v Belgiji, Franciji in Nemčiji so v noči od srede na četrtek zabeležile močan potres v daljavi 9.000 km. Splošno sodijo, da je središče tega potresa na Japonskem, od koder pa še ni nobenih podrobnostnih poročil. Potres je moral biti izredno močan.

Novi smrtni žarki

Rim, 17. junija. o. Nekateri listi poročajo, da so v Nemčiji pred kratkim pričeli preizkušati smrtno žarke, ki so jih izumili nemški inženjerji. Nemški tehniški strokovnjaki so se skeptično gledajo na to iznajdbo, vendar so aparate že instalirali na letališih tipa »Henkel 60« in bodo z njimi v kratkem izvajali nove poskuse.

DREVI OB 20. OLIMPIJSKI DAN PLAVACEV NA »ILIRIJI«

plavanje · skoki · waterpolo — Nastopi kompletne plavalna sekcija »Ilirije«

Jubilej tehniške srednje šole

Njena razstava nam kaže, da je naše obrtno šolstvo na visoki stopnji

Ljubljana, 17. junija. Proslava jubileja našega obrtnega šolstva, ki se začne danes z izredno veliko in lepo razstavo, nikakor ni le zadober tehniški srednji šole, proslavlja tudi 50-letnico racionalnega razvoja naše obrti in industrije. Brez tako dobro razvitega obrtnega šolstva, kakršnega imamo, bi tudi naša obrt in industrija ne prednjačili v državi. Ves razvoj našega obrtnega šolstva kaže živahnost ter marljivost slovenskega človeka, odlike, ki so se izkazale v splošnem nacionalnem, gospodarskem in kulturnem boju z nemštvom. Obrtnega šolstva, kakršnega imamo zdaj, nismo dobili nenkrat, temveč po več desetletij dolgih naporih, po prizadevanjih, delu in sposobnosti mož, pionirjev obrtnega šolstva pri nas. Proslava tehniške šole torej ni le jubilej, ki bi mu pripisovali pomen samo zaradi okrogle številke let začetka našega obrtnega šolstva.

Kdor si bo ogledal razstavo v poslopju tehniške srednje šole — ogled je treba pripraviti vsem — bo opazil marsikaj presenetljivega: marsikdo pri nas namreč še vedno podcenjuje naše strokovne šole, zlasti tehniške stroke, in v javnosti so navadno cenjeni na zunaj predvsem ljudje, ki so študirali na gimnazijah. Gojenice tehniške srednje šole mnogi zaničujejo kot »navadne rokodelce«, a niso se še potrudili, da bi se seznanili vsaj z ustrojem državne tehniške šole. Roditelji žele, da bi bili njihovi otroci sami gospodje ter da bi se podprli za življenje z diplomami srednjih in visokih šol. V naši državi je mnogo premalo strokovnih šol, potreba po tehniških strokovnih močeh je čedalje večja in razvoj industrije in obrti zahtevata, da se začne več mladine posvečati tehniškim poklicem. Absolventi s tako zvano splošno izobrazbo določeno težko zaposlitev, medtem ko je povpraševanje po absolventih obrtnih strokovnih šol čedalje večje.

Razstava, ki zasluži, da jo podrobno opišemo po posameznih oddelkih, nudi najboljše sliko, kako temeljito strokovno znanje pridobijo učenci strokovnih šol na tehniški srednji šoli v Ljubljani. Objektiven opazovalec bo moral priznati, da je slovensko obrtno šolstvo na najvišji stopnji in v državi ter da dosega višino šolstva v evropskih državah, kjer sta obrt in industrija razvita mnogo bolj kakor pri nas. Prav ob tej priliki je treba zapisati, da skoraj vse šole na tehniški srednji šoli premagujejo izredne težkote zaradi nepopolnih in zastarelih učnih pripomočkov, zlasti strojev in tehničnih naprav. Krediti so mnogo premajhni in tehnika se zelo hitro razvija, šolske delavnice pa so še vedno opremljene kakor pred desetletji. Da so šole premagale te težkote ter da so nam na razstavi pokazale zlasti tako le-

po strojne, kovinske, mizarne in keramične izdelke, je treba pripisovati izrednim naporom, iznajdljivosti pa tudi požrtvovalnosti voditeljev šol, a tudi, seveda, njihovim velikim sposobnostim. Ne, razstava ni pokazala, v kakšni stiski so posamezne šole zaradi materiala in kako slabo so opremljene delavnice. Zato obiskovalcem ne bo moglo priti na misel, da je v nekaterih šolah večkrat težje vprašanje, kje naj učenec vzame material za izpitno delo, kakor, kako naj izdelava izpitni izdelek. Skoraj vse razstavno gradivo so izdelki iz enega samega šolskega leta. Če po tem lahko sprevidite, kako ogromno delo opravijo šole v šolskem letu in da je študij izredno intenziven. Najbrž ni nikjer na srednjih šolah učenje tako pospešeno, intenzivno pa tudi težko kakor na nekaterih strokovnih šolah tehniške srednje šole. Zato je povsem zgrešeno mnenje nekaterih, ki mislijo, da se študiju na obrtnih ali tehniških šolah posveče le manj nadarjeni, za srednje šole nesposobni učenci. Lahko bi celo rekli, da tehniško srednje šolo obiskujejo najbolj nadarjeni. V nekaterih šolah morajo učenci v nekaj letih predelati tako ogromno učno snov, da bi je bilo dovolj na srednjih šolah skoraj za 8 let. V delovodske šole vstopajo rokodelski pomočniki po večini le s spričevali iz ljudskih šol in se morajo po dveh letih ne le temeljito poglabiti v težko tehniško stroko, temveč se hkrati naučiti učnih predmetov od matematike do fizike, ki se jih uče v srednjih šolah dolga leta. V arhitektonskem gradbenem odseku, strojem odseku in elektrotehniškem odseku, kjer morajo imeti učenci vsaj nižjo srednješolsko izobrazbo, se učna snov pogosto dotika že predmetov višjih šol.

Potrebno je samo, da si pazljivo ogledate obširno razstavo in spoznali boste razen tega, da je naše obrtno šolstvo na visoki stopnji, tudi, da strokovne šole na tehniški srednji šoli nalagajo učencem zelo težko nalogo in jim nudijo solidno strokovno znanje. Potrebno je, da začne naša javnost ceniti tehniško srednjo šolo tako, kakor zasluži; potrebno je, da začne njene potrebe in pomen upoštevati na pristojnih mestih in potrebno je, da začne ceniti pomen strokovnih šol tudi roditelji, ki še vedno silijo otroke le v prenapolnjene srednje šole.

Če bo uspeh proslave tehniške srednje šole samo v tem, da se bo javnost začela dovolj dobro zavedati izrednega pomena strokovnega šolstva, bo poplačan v veliki meri sicer neprecenljiv trud prirediteljev in okrog 600 anonimnih učencev. Pokazimo vsaj z lepim obiskom priznanje našim delavcem, pokazimo, da smo vredni tako lepe razstave!

Proslava A. Danilove osemdesetletnice Jubilej, kakršnega zgodovina našega gledališča doslej ni poznala

Ljubljana, 17. junija. Pred desetimi leti je proslavno ministrstvo na prošnjo g. A. Danila dovolilo, da se naš najstarejši dramski igralec poslovi od gledališča. Božji mlini meljejo počasi, a se počasneje naše gledališče. Tako je g. A. Danilo zvezel svoje dokončno slovo od gledališkega desk s proslavo osemdesetletnice in v to svrhu nastopil v epizodni vlogi grofa Scharndorfa v zadnjem aktu Bertolove opere »Pri treh mladenkah«.

Jubilare je tudi sam povabil go. Lubejevo, da je nastopila v glavni ženski partiji Hannerl. Mi bi bili dosti rajši poslušali novo pevko v tej vlogi in sicer goč. Igljčev, prvo operno in operetno subreto mariborskega Narodnega gledališča, ki je zdaj že na počitnicah v Ljubljani. Partija Hannerl je pevski in igralski lepa in hvaležna, pa bi imeli tako priložnost, da se prepričamo o velikem napredku goč. Igljčev v umetniškem pogledu. Baje je odlična Hannerl. In domačo operetno subreto, ki zna lepo peti, dobro igrati in plesati ter je po vrhu zunanje prijetna pojava, bi naša opereta nujno potrebovala. Goč. Smrkoljeva odhaja v tujino; morda bi jo goč. Igljčeva dobro nadomestila, prevzela v operi glavne pevske vloge ter bila tudi v operi kot subreta in mlada dramatska pevka zelo dobrodošla. Morda se še pred zaključkom sezone posreči, da bomo Igljčevu vendarle slišali in potem lahko izrekli svojo sodbo.

Ga. Lubejeva je dražestna ženica, ki zna živahno igrati in plesati ter je vobče prav simpatična osebnost, polna humorosti. Samo eno napako ima: distonira, da po-

skakuje na svojem sedelu, da in govori, da jo jedva polovico tekuša razumeš. Način njenega zagrijenega petja je zame neznošen.

Vobče je bila predstava podobna staremu od fermenta izbrabljenu Fordu, ki rožlja, suva, skače in vsak trenutek obtiči. Popustili so pač že vsi vijaki in voz bi bil torej postal v temeljito obnovo in reparaturo.

Če bi ne bilo g. Kolacica, bi človek pogrešil. Ali Kolacica Schubert je pevski sijajen, blesteč, v igri prav zadovoljivo in realistično verjeten ter v vsem kreacijski, ki dela temu resnemu operetnemu umetniku vso čast. Žel je najtoplejšje priznanje in moral nekaj arij potnavljati. Pred III. dej. se je zbralo operetno osebje na odru okoli jubilarja, ki mu je v imenu uprave čestital g. ravnatelj Polič in v imenu tovarišev g. Drago Zupan. Publik, ki je gledališče napolnila do zadnjega kotiča, je prirejala jubilarju tople ovacije. G. Danilo, ki je prejel mnogo cvetja in darov, se je prisrčno zahvalil. Pismono so mu čestitali go. Zupan ljubljanski, upravnik mariborski, tovariši od blizu in daleč ter znanci in prijatelji križem domovine. Svojo epizodico je odigral elegantno in gladko.

Za vse zasluge za razvoj naše drame od čitalniških časov dalje gre g. A. Danilo Cerarju naša zahvala; prav iskreno mu pa čestitamo, da ga je oblagodarila narava s tolikim življenjskim humorjem, s tako jeklenimi živci in pa s tako debelo kožo. Srečen je in naj ostane še do skrajnih meja človeškega življenja! Fr. G.

3 filmskega platna

— Kino Union, v kraljevstvu valčka. Obupno dolžnostna nemška plehkost je glavna značilnost tega filma. Dejanje je brez tampa, igralci povprečni, zlasti glavni igralci, dočim je nekaj postranskih figur prav presrečnih. Gledalca in poslušalca premoči nekaj dobrih glasbenih vložkov, da vztraja do konca v dvorani. Ogledana je vsebina. Neka mlada visokost je blagovolilna biti nekoliko burjuška in se je blagovolila za ljubiti v navadnega praterskega muzikanta itd.

— Kino Matice: Življenje po smrti. Gre za modernega Homunkulusa. V spominu so nam številni nemški filmi o umetno narajanem človeku, ki je počenja grozo vzbujajoče stvari kot masovalec itd. »Življenje po smrti« je prav zanimiva varianta te vrste filmov. Nekega izgubljenega muzika, ki ga odlično predstavlja Boris Karlovič, obsojijo na nedolžnem na smrt. Muzik je naseljen gangsterjem. Po usmrtni na električnem stolu se izkaže, da je bil obojenec po nedolžnem usmrten. Pride pa učenjak, ki ga očivi v svojem laboratoriju s pomočjo Lindberghovega umetnega arca. K življenju obuzani muzik izgubi zavest, žvi v nekem nam-

nedoumljivih duševnih sferah, katere bi rad učenjak spoznal. Učenjaka je predvsem mikalo, da bi izvedel, kaj je nesrečno doživel od časa, ko so ga usmrtili, do trenutka, ko so ga očivil. Morda bi lahko povedal, kaj je smrt. A bog je ljudem! Človeku ne privošči, da bi razpoteži skrivnost smrti. Po opravljenem masenjanju bog pokliče modernega Homunkulusa zopet k sebi. Film je zanimiv, zelo dobro režiran in zelo dobro igran.

— Kino Sloga: Gospodinja Doktor. Kakor so Američani mojstri v kriminalnih filmih, tako so Francozi producenti občinskih volunskih filmov. Doslej še nismo videli slabega francoskega volunskega filma in tudi film »Gospodinja Doktor« nas ni razočaral. Film kaže drzna dela najboljše nemške volunske Arne Lesser med svetovno vojno. Igra jo rutinirana Dita Parlo. V razpletu dejanja se posebno zanimivi dogodki v Solunu, kjer se je odločila svetovna vojna, kajti po pritožbi solunske fronte je bila vojna za osrednje sile prav za prav izgubljena. Nemški vojniki so pri teh dogodkih igrali vlogo in med njimi je bila tudi Ana Lesser. Zgodba v filmu ustreza v glavnem zgodovinskemu dejstvu, režirana je odlično. Poleg Dite Parlo igrajo še nekateri znani dobri francoski filmski igralci.

S P O R T Včerašnji sport v Ljubljani

Ljubljana, 17. junija. Medtem, ko glavni naš predstavnik nogometa SK Ljubljana po končanih težkih borbah za ligino prvenstvo počiva, so podsavezni prvo- in drugorazredni klubi prav marljivi in so včeraj priredili več prijateljskih tekem. Večja tekma je bila ob 17.30 na igrišču Reke na Viču, kjer sta se srečala Hermes in Reka.

REKA : HERMES 3 : 0 (0 : 0)

Kot favorit je šel v to prijateljsko srečanje Hermes, ki je v podsaveznem prvenstvu boljše odrezal kakor Reka in se tudi kvalificiral za finalne borbe v prvenstvu LNP. Toda žoga je okrogla in tako se je zgodilo, da je moral Hermes z igrišča poražen. Šiskarji so menda nasprotnika malo podcenjevali in stvari niso vzele preveč z resne strani, na drugi strani je pa res, da je moštvo predolgo počivalo in je bilo brez pravega treninga. Zaradi tega ni vzdržalo. Prvi polčas je ob enakovredni igri potekel neodločeno, v drugem polčasu pa je Reka zaigrala precej sveže in poletno ter je trikrat potresla Hermesovo mrežo.

Pri Reki sta ugajala zlasti Legat in Allančič, dobro se je držala tudi obramba. Tekmi je prisostvovalo okrog 300 gledalcev, večinoma »lokalnih patriotov«, ki so precej živo in bodri domače in tudi zmagi z navdušenjem sprejeli. Sodil je dobro g. Marcorati.

POKALNI TURNIR NA MLADIKI

SK Mars je za včeraj razpisal pokalni turnir, ki so se ga udeležili štiri klubi in sicer Grafika, Svoboda, Mladika in Mars. Tekme so bile odigrane dopoldne in popoldne na igrišču Mladike in so bili rezul-

tati naslednji: Svoboda : Grafika 1 : 0. Mars : Moste 4 : 1. Popoldne sta igrala v predtekmi najprej opa premaganca in sicer Grafika ter Moste. Zmagali so grafiki s 3 : 1. V finalu sta se srečala Mars in Svoboda. Zilavi Poljanci, ki so sicer nastopili le z 10 močmi, ker je bil dopoldne en igralec izključen, so kljub okrnjeni postavi zmagali z 2 : 0 nad Svobodo in si tako priborili razpisani pokal.

Po tekmi je bilo med gledalce razdeljenih po žrebu okoli 40 lepih daril, med temi tudi jagnje, ki ga je dobila v dar ga. Doberletova.

JUNIORSKO NOGOMETNO

PRVENSTVO

Včeraj je bila v Kranju odigrana revanšna tekma juniorskega prvenstva med juniorji SK Ljubljane in SK Kranja. Kranjčani so zmagali s 3 : 2, kar pa je Ljubljana zmagala v prvi tekmi z 2 : 0, si je na ta način zaradi boljše razlike golov priborila prvenstvo.

V NEDELJO TEKME ZA ŽELEZNIČARSKI POKAL

Tudi letos igrajo železničarski klubi iz vse Jugoslavije tekme za pokal prometnega ministra dr. Spaha. Ki si ga je lani priboril SK Železničar iz Nisa. Prvo srečanje bo v nedeljo ob 17.30 na igrišču Hermesa med mariborskimi železničarji in ZSK Hermesom. Finalne tekme bodo ob priliki kongresa UJNZB v Sarajevu meseca julija. Vabimo prijatelje nogometa na to zanimivo tekmo, saj so bile tekme med Hermesom in odličnimi mariborskimi železničarji vedno napete in zanimive.

na naša reprezentanca. Kukuljevič in Mitid sta že v Wimbledonu, Pallada in Punčec pa bosta odpotovala drvi, z njima tudi vrhvinja Kovačeva.

Olimpijski dan v znamenju lahke atletike

Jutri ob 16.45 in v nedeljo ob 10. se bo vršil v Ljubljani na Stadionu lahkotletski dvoboj med reprezentanco dravske banovine in Julijske krajine. Omeniti moramo, da je ta dvoboj perfektiran po dolgoletnih peripetijah in pogajanjih. Tako bomo končno imeli priložnost videti naše lahkotletce v boju z močnim italijanskim moštvom. Jutri bodo na programu naslednje discipline: 110 m zapreke, skok v daljavo, krogla, tek 400 m, tek 100 m, troskok, met kopja, 1500 m ter stafeta 4 x 100 m. v nedeljo pa 400 m zapreke, skok ob palici met diska in kladiva, skok v višino ter teki 200, 800, 5000 m in stafeta 4 x 400 m.

Italijansko moštvo ima v svojih vrstah znanega reprezentanta Oberwegerja, zmagovalec na olimpijadi 1936 v Berlinu. On je že zalučal disk nad 51 m. To je že taka razdalja, da jo zmore samo nekaj tekmovalcev na svetu! Njihovi sprinterji so prav odlični, skakači, srednjeprogajši in dolgoprogajši so našim atletom enakovredni. Vendar tudi naši reprezentanti Goršek, Martini, Pleteršek, inž. Stepišnik in drugi jamčijo, da ne bo nihče pometal z njimi. Obe ta se torej trda borba, kakršne Ljubljana v lahki atletiki še ni videla. Vstopnina je nizka. Čisti »biček« pojde v olimpijski fond.

— Motociklisti Izlet M.K. Ilirije v Trst bo v soboto oz. nedeljo 25. in 26. t. m. Pozivamo vse motocikliste in avtomobiliste, ki se žele tega izleta udeležiti, da se nemudoma prijavijo v klubskem tajništvo (Pisar na Gorjane, Miklošičevi 15), ker bodo prijave radi ureditve obsevnih formalnosti v ponedeljek 20. t. m. Brezposojno zaključene. K prijavi je priložiti tudi podatke udeležencev in vozil. — Tajnik.

danes s svojo soprogo v Ljubljano na kongres Zveze mest, ki mu bo predsedoval. Razen njega je odpoval v Ljubljano tudi zagrebški magistratni ravnatelj dr. Bogdanović, ki je obenem tajnik in blagajnik Zveze mest.

Iz Maribora

— Poslanec Mravlj je govoril mladini. V sredo zvečer je bil v Narodnem domu članski sestanek mestne organizacije omladine Jugoslovenske nacionalne stranke v Mariboru. Zborovanje je bilo zelo dobro obiskano in so se ga udeležili tudi številni starejši somišljeniki. Na sesanku je prisrčno pozdravljen govoril narodni poslanec g. Milan Mravlj. Prijubljani govornik je v temperamentnem in stvarnem izražanju orisal sedanjí politični položaj in bil deležen viharnega odobravanja. Takih sestankov ki naša nacionalna omladina še želi.

— Gledališka sezona je zaključena. Z lepo uspešno baletnima večeroma zagrebške plesne ume nice Mercedes-Goritz-Paveličeve je bila v torek zvečer zaključena gledališka sezona v Mariboru. Protekla sezona je bila zelo pestra in uspešna. Zadovoljni so obiskovalci in najbrž tudi gledališka uprava. Mariborski gledališki igralci prirejajo te dni gostovanja po raznih slovenskih mestih in to s prav lepitimi uspehi.

— Nova telefonska zveza. Te dni je bila stavljena v promet nova telefonska zveza med Ptujem in Bregenzom v Voralbergu. Navadni trinitutni govor stane 6.45 zlatih frankov.

— Umetnostna razstava v Mariboru je dosegla prav lep uspeh. Doslej je vseslovensko razstavo likovnih umetnikov obiskalo preko 2000 oseb, ki so bile z razstavljenimi deli zelo zadovoljne. Razstava bo odprta samo še nekaj dni.

— Iz državne službe. Pri srečnem nastopu v Mariboru levi breg je napredoval za glavnega arhivarja v 7. položajni skupini g. Albert Kropelj.

— Mariborski zupan na dopustu. Te dni je nastopil mariborski mestni zupan dr. Alojz Juvan enomesečni dopust. Za časa njegove odsotnosti ga bo nadomestoval podžupan Zebot.

— Nogo mu je zdrobilo. Na Glavnem zoolodvoru se je pripetila 31letnemu delavcu Leopoldu Lešnjaku težka nesreča. Med delom je možu padlo 50 kg težko železno kolo na levo nogo in mu je docela zdrobilo. Ponorecenca so morali prepeljati v mariborsko bolnico.

Beležnica

KOLENDAR

DANES: Petek, 17. junija. Katoličani: Adolf.

DANASJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Življenje po smrti.
KINO SLOGA: Gospodinja doktor.
KINO UNION: V kraljevstvu valčka.
KINO SSKA: Strast (ob 20.30).
Produkcija državnega konservatorija ob 18.15 v veliki filharmonični dvorani.

DEZURNE LEKARNE

DANES: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 6, Trnkoczy ded. Mestni trg 4 in Ustar, Se-lenburgova ulica 7.

Izpod rita

Dolgoe delati je mnogo lažje in prijetnejše kakor plačevati. Blagor mu, kdor zna prejadrti skozi življenje na samih dolgovi. Takih umetnikov je tudi med nami nekaj. Upniki so veseli, da jih ni več. In čudno, če nisi tak umetnik, ti živa duša ne posodi niti prebite pare, kakor da ti je nesolidnost zapisana na nosu, v resnici si pa lahko še tako soliden in zanesljiv. Umetniku življenja pa zaupa vsa, celo upniki kot najbolj nezaupljivi ljudje.

Pripeti se pa, da izgubi ta ali oni upnik potrpežljivost in opozori dolžnika, da bi bilo treba dolg poravnati. In če je dolžnik zadolžen do ušes, pride v zadrego. Denarja nima, upniki se pa oglašajo od vseh strani. V takem primeru je najbolje potrkati na dobra srca. Plemeniti ljudje k sreči tudi med nami: še niso izumrli. Pomagati bližnjemu v nesreči, to diši po krščanskem delu usmiljenja, po odpustitih. In kaj bo storil, če potrkta tvoj bližnji pod težo dolgov in pod pritiskom upnikov na tvoje plemenito srce? Priskočil mu boš seve na pomoč, da se odkriža dolgov in upnikov. Morda se ga spomniš ob kakem jubileju, da mu bo še prijetnejša zavest, da plačuje svoje druge njegove dolgove. Tako plačevanje dolgov je na moč priporočljivo za dolžnike, ni pa priporočljivo za tiste, ki jih plačujejo — čeprav v pričakovanju odpuškov.

Nevarno razstreljevanje skal

Skorja Loka, 15. junija. Da je kamenje škofjeloškega in staro-loškega Kamnitnika zelo dobro, zlasti kot gradbeni material (bohinjski predor!) je znano. Škofjeloška občina je sklenila z inž. Dedekom pogodbo glede kamnoloma in je dovoljen odvoz kameneja le na jarmnik in pa občni, v kolikor bi ga ona potrebovala. Kamenje lomijo redno. Te dni pa se je pripetila nesreča, ki sicer ni jarmala življenj, ki pa vendarle opozarja, da je potrebna pri razstreljevanju skrajna previdnost. V bližini kamnoloma, na robu dvorišča so bili zaposleni s skladiščenjem kamnaja moški, ko jih je nenačrtno zamolkel pok zgoraj v Kamnitniku opozoril, da v kamnolomu razstreljujejo skale. Še predno so se ugetnili umakniti, je priletelo po zraku več kamnov, ki so odleteli proti bližnjim hišam in pobile par opek. En kamen pa je priletel Franciču Franceu v desno roko in mu jo občutno poskodoval ter mu hkrati tudi zdrobil zapestno uro. Kako je do razstreljevanja prišlo, ne da bi bili ljudje za to vedeli, bo ugotovila preiskava, zlasti še, ker lomijo kamenje tudi že dolgo, a je šlo dosti vse v najlepšem redu.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20 uri
Petek, 17. junija: zaprto
Sobota, 18. junija: Izpit za življenje. Red Sreda

Zaključek dramske sezone.

OPERA

Začetek ob 20 uri
Petek, 17. junija: zaprto
Sobota, 18. junija: Gioconda. Red A
Nedelja, 19. junija: Grofica Marica. Izven. Znižane cene od 24 din navzdol.
Ponedeljek, 20. junija: zaprto.

— Poslednja premijera v operi bo prihodnjo soboto. Pela se bo znamenita ruska opera Boris Godunov z g. Primožcem v naslovni vlogi. Delo uživa po vsem svetu velik sloves in se posebno v zadnjih sezonah zelo pogostokrat izvaja tudi v Italiji. Premijera bo za premijerski abonma.

Iz Kranja

— Občinska seja. Po enomesečnem odmoru bo drvi ob 20. v mestni posvetovalnici 13. redna seja kranjskega občinskega odbora, ravno štiri dni pred prvo obletnico zadnjih občinskih volitev. Program nocojšnje seje je jako pester. Pri poročilu finančnega odbora se bo sklepalo o najetju posojila za gradnjo kopalnice. Na predlog gradbenega odbora se bo razpravljalo o poti na Kalvarijo, o tlakovanju dovolnih cest na državno cesto Labore — Naklo, o prispevku h kanalizaciji oziroma modernizaciji ceste Kranj—Naklo, o regulaciji Cojzove ceste ob tovarni »Semperite«. Pokopališki odsek bo pa predlagal občinskemu odboru, da odobri načrte, stroškovnik in napr. zemljišča za bodoče pokopališče.

Lep dar Zgodbe brez groze

DNEVNE VESTI

— Odkritje spomenika viteškemu kralju Aleksandru I. v pomeniku 19. t. m. bo sokolski četa pri Sv. Trojici v Slov. gorah odkrila spomenik viteškemu kralju Aleksandru I. Ta dan bo za vse sokolske zgodovinskega pomena, saj bo to prvi spomenik, postavljen po sokolski ednici in to celo po mali sokolski četi! Odkritje spomenika bo tudi prvo delo zaobljube sokolskih ednic za Petrovo petletko! Zato naj ne bo sokolskih pripadnikov, ki bi ta dan ne pihali v najlepši kraj Slovenskih gor, da se poklonijo spominu Njega, ki je znal ceniti naša stremjenja za dobro drage nam domovine. Spomenik bo stal na najlepšem kraju našega trga. Za prevoz iz Maribora bo prav dobro poskrbljeno. Redni avtobusni promet bo ta dan podvojen. »Putnik« ima le še nekaj prostora. Zadnji čas je, da se odločite za ta izlet! Videli boste vse lepote Slov. gor, nas boste pa z obiskom moralno zelo podprli! V nedeljo vsi k Sv. Trojici v Slov. gorah.

— Diplomirani je na filozofski fakulteti ljubljanske univerze Alojz Klemenčič, znan delavec v akademskih krogih. Da bo lahko nadaljeval delo v organizacijah na univerzi in v ljubljensko študija, se je vpisal na juristični fakulteti. Pospešena vrednost primesti idealizma. Čestitamo!

— Iz železniške službe. Pri železniški direkciji v Ljubljani so imenovani: za prometna uradnika Branko Vukobratović in Jakob Segula, za prometnike Janez Marolt, Jože Remec, Miroslav Šibenik in Janez Marolt, za blaginjske voznike listov in prtljage Alojzij Fabjančič, vsi v 8. skupini, za strojevodje v 9. skupini pa Leopold Mede.

— Narodni poslanec dr. Lovrenčič se je ponesrečil. Na praznik 16. t. m. se je dr. Lovrenčič Ivan, advokat in narodni poslanec iz Ljubljane s svojo nekakšno Tesco Keržetovo iz New Yorka pripeljal v jutranjem vlakom v Zeleni z namenom, da bi se odpeljal dalje v Sodražico. Na postaji ju je čakal enovrtni voz. Ko sta se odpeljala dobrih 300 m od postaje, je voznik v ostri ovinku, kjer se cesta odcepi proti Sodražici in dalje proti Čabru, premalo odpeljal in je s kolesom zadel ob cestni kamen. Voz se je prevrnil, potnike pa je vrglo v velikem loču na cesto, kjer je dr. Lovrenčič obelzjal, dočim sta njegova nekakšnja in voznik došla le manjše poškodbe. Dr. Lovrenčiča so prenesli v bližnjo gostilno Kozina, kamor je kmalu prišel dr. Oražem iz Ribnice, ki je ponesrečenemu nudil prvo pomoč. Gd. Keržetova je lahko nadaljevala pot, dočim so dr. Lovrenčiča odpeljali v spremstvu dr. Oražma v Ljubljano, kjer so ugotovili, da ima poškodovano hrbtenico in bo moral deli časa ostati v zdravniški oskrbi.

Imej čista usta! Ze od nekdanj cenimo ljudi, ki imajo čista usta — kakor naši zobje — je treba seveda redno negovati. Zjutraj in zvečer zobno ščetko in Chlorodont, za zobne očisti v vseh smereh! Ni strahu: zobje to prenesejo. Le slabe nege ne vzdržijo! Chlorodont, kvaliteten zobno pasto! Domači proizvod.

— Se malo pojasnila. Z Vica nam pišejo: O taboru katoliških prostotarjev na Vici ste se na dolgo in široko razpisala »Slovenec« in njegov opoldanski repel, ki sta simečemu občinstvu povedala, da se je prostotarjev tabora udeležilo nad 5.500 oseb. Visek pa je doseglo podeželsko glasilo J.R.Z. »Domoljub« ki je svojim vernim ovčicam navzeval, da je javnemu nastopu na Pavličevem vrtu prisostvovalo 6000 gledalcev. Dopolnilu v »Domoljub« povemo na uho, da nam je znano, da je bilo pri javni telovadbi prodanih vstopnic, podvrženih državn. taksi, samo 1.200. Kje je torej ostalo 4.500 ljudi z vstopnicami? Pravilno ste zapisali, gospod urednik v sredo, da bo treba na Vici ustanoviti poseben matematični tečaj za katoliške prostotarje, da se bodo naučili pravilno seštevati. Kakor čujemo, se je nekaj kandidatov že prijavilo v ta tečaj, ki mu želimo mnogo uspehov.

— Večja skupina ameriških Jugoslovenov obišče staro domovino. V sredo zvečer se je odpeljala iz New Yorka v staro domovino večja skupina naših rojakov, članov Srbske narodne zveze in Slovenske narodne podporne Jednote. Ameriški rojaki se ustavijo najprej v Ljubljani, potem pa posetijo še druga naša mesta. Z njimi potujejo tudi prvaki jugoslovenskih športnih društev v Ameriki, ki se bodo z zastopniki naših športnih organizacij posvetovali o čim boljše športnih stikih med Jugoslavijo in jugoslovenskimi izseljenškimi športnimi organizacijami.

— Občni zbor Strelske zveze. Redni občni zbor Strelske zveze krajevne Jugoslavije bo v nedeljo 26. t. m. v Ofeljskem domu v Beogradu. Udeležbo se ga člani uprave in delegati vseh strelskih okrožij.

— Potovanje bolgarskih inženjerjev po Jugoslaviji. 25 bolgarskih rudarskih inženjerjev je prišlo na potovanje po Jugoslaviji včeraj v Zaječar. Vodi jih ravnatelj bolgarskih državnih rudnikov Spasov. Bolgarski inženjerji si ogledajo naše rudnike in razna industrijska podjetja. Na svojem potovanju posetijo tudi Trstovico in Jesenice, kjer si ogledajo tovarne KID.

— Benčin se bo pomenil. V Zagreb je prišel podpredsednik centralne uprave Avtokluba, bivši minister Velizar Janković na sejo Avtokluba, ki ji je prisostvoval tudi predsednik Avtokluba iz Ljubljane g. August Praprotnik, kot drugi podpredsednik. Na seji so se obravnavala naslednja tri najvažnejša vprašanja: avtomobilizem, ceste in pomenitev benčina. Velizar Janković je izjavil, da je govoril s finančnim ministrom Letica, ki mu je povedal, da je dosežen sporazum med finančnim ministrom in velikimi družbami, ki prodajajo benčin. Po tem sporazumu se bo v vseh banovinah benčin kmalu pomenil in cene bodo izenačene.

— Občni zbor Vinarskega društva. Vinarsko društvo za dravsko banovino bo imelo svoj občni zbor v Gornji Radgani 18. t. m. ob 21. naslednji dan 19. t. m. pa bo istotam vinarski kongres. Po kongresu bo otvorila poskušna vin, ki jo priredi Vinarska podružnica v Gornji Radgani z vini gornjeradganskega okoliša. Obiščemo Gornjo Radgano, da damo s tem priznanje delu našega občinskega prebivalstva. Kdor želi prenočišče, naj gavi to Vinarski podružnici v Gornji Radgani.

— Nesreče. V Štepanju vasi je padel včeraj z okna I. nadstropja Josko Vodnik, 5-letni sinček trošarskega paznika. Deček je dobil hude notranje poškodbe in je njegovo stanje resno. Rudolf Žunick, 32-letni posestnik sin z Ižanske ceste, je pred domačo

hišo padel in si zlomil ključnico. Tretja žrtev nesreče je bil 26-letni posestnik sin Anton Menart iz St. Jurja pri Grosupljem, ki je padel s kolesa in se nevarno potokel. 88-letni posestnik Alojzij Remec iz Dolin pri Novem mestu je padel s strehe in si poškodoval obe roki. Včeraj popoldne so bili reševalci klicani na Šmarjsko cesto, kjer je padel z motorja šofer Vladimir Avsee in si zlomil nogo. Pri telovadbi si je zlomil nogo v stopalu Franc Pavlin, sin pekovega mojstra z Jeranove ulice. Vsi ponesrečenci se zdravijo v ljubljanski bolnici.

— Na državni realni gimnaziji v Kočevju bo sprejemni izpit za prvi razred v petek 24. in v soboto 25. t. m. ob 8. uri. Učenci (nke), rojeni 1. 1925, 1926, 1927. in 1928. naj prinesejo s seboj spričevalo o uspešno dovršenem IV. razredu in krstni list; prošnje se bodo sprejemale do 23. junija.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večinoma jasno, stanovitno vreme. Včeraj je deževalo v Zagrebu in Sarajevu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 26, v Zagrebu 25, v Dubrovniku 24, na Rabu 23, v Ljubljani 22,2, v Beogradu in na Visu 21, v Mariboru 20, v Sarajevu 19. Dava je kazal barometer v Ljubljani 765,8, temperatura je znašala 12,8.

— Strahovito neurje s točo v okolici Ljubljane. V okolici Ljubljane je divjalo v sredo zvečer strahovito neurje, kakršnega ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Najprej se je vili silna ploha, pomešana s točo, potem se je pa utrgal še oblak. Ponekod je padala kakor jajca debela toča, ki je uničila vse poljske posevke in oklestila tudi vrte po vinogradih in sadno drevje.

— Po burni noči je hotela v smrt. Lepa 18 letna Marija Medardi se je v sredo ponoči v nekem zagrebškem nočnem lokalu dobro zabavala. Kar je stresla v kozarec vina prašek in popila vino, predno ji je družba mogla to preprečiti. Hitro so poklicali reševalce, ki so jo prepeljali na kliniko, kjer so ji izprali želodec, vendar je pa njeno življenje še vedno v nevarnosti.

— V smrt, ker mu je pešal vid. V Podgorici si je končal v sredo življenje gradbeni podjetnik in mizarški mojster Paun Minilov Radonič Bil je precej premožen. Toda v zadnjem času sta mu pešala vid in sluh. To ga je tako potrla, da se je obesil.

— Preše mu je odrezalo. V ljubljansko bolnico so sprejeli v sredo lastnika žage v Lipnici, g. Rozmarna, ki ga je doletela huda nesreča. Zaposten je bil z žaganjem desk. Nesreča je hotela, da mu je prišla roka v stik s krožno žago in že je moč kriknil. Na mah mu je odrezalo štiri prste na roki. G. Rozmarna je iskal prve pomoči v Pirčevi tovarni ženicov, odkoder so ga prepeljali v Radviljico in dalje v Ljubljano.

Iz Ljubljane

—lj Na ribjem trgu je še vedno dovolj malih, cenjenih morskih rib, ki gredo navadno najbolj v denar. Skušo se sicer nekoliko dražje, 14 din kg, vendar so še izredno poceni v primeru z »normalnimi« cenami. Po isti ceni prodajajo sardelice. Sardel danes ni bilo naprodaj. Najcenejše morske ribe danes so bile grice, ki so jih prodajali celo po 8 din kg. Drazjih morskih rib je bilo zelo malo n. pr. tun, ki je po 30 din kg. Zadnje čase je tudi nekoliko manj rečnih rib, kar ljudje zadnje čase, čim je postalo nekoliko toplejše, ne kupujejo več mnogo rib. Danes ni bilo tudi mnogo žabih kralikov, ki pa vendar v splošnem niso bili dražji.

—lj Prijave za sprejemni izpit na II. drž. realni gimnaziji v Ljubljani (Poljane), kolkovane z din 10 se bodo sprejemale 22. in 23. t. m. od 8. do 12. dopoldne. Prijavi se priložiti: rojstni in krstni list ter izpričevalo o dovršenju ljudski šoli. Če je v tem šolskem letu obiskoval 5. ali 6. razred višje ljudske šole, tudi to izpričevalo. Sprejemni se bodo dečki in deklice letnikov 1925, 1926, 1927 in 1928. Sprejemni izpiti se bodo vršili 24. in 25. t. m. od 8. dalje. Ravnateljstvo.

—lj Bela zastava z rdečim križem bo zaplapolala v nedeljo na stolpu ljubljanskega gradu. Pod zastavo RK se zbirajo milijoni poštvovalnih »amarjanov«, ki izvršujejo poslanstvo božje, prinašajoč tolažbo trpečemu človeštvu. Pod to zastavo bodo pohitele jutri na Grad množice, ki nosijo v svojem srcu čut ljubezni do bližnjega in hočejo pomagati pri človekoljubnem delu. Zato bo pa valovalo jutri po vsej Grajski planoti resnično neskaljeno veselje.

—lj Ravnatelj mons. Premrl in prof. Tome Matija, oba znana slovenska skladatelja in priznana pedagoga profesorja orgel postavila celo vrsto svojih gojenec na orgelski produkciji, ki bo v soboto, 18. t. m. ob 1/4 v Hutadovi dvorani. Konservatoristi bodo izvajali dela Kreka, Korpore in Tomca, dalje Bacha, Brahmsa, Goleja, Mozarta in Regerja. Podrobni spored se dobi v knjigar. ni Gl. Matice. Začetek produkcije je v soboto ob 1/4 v Hutadovi pevski dvorani. Orgle so delo orgelskega mojstra Jenka iz St. Vida nad Ljubljano.

—lj Klavirski absolutorijški koncert absolutne visoke šole ljubljanskega konservatorija se. Osiere Valjalo Marto bo v ponedeljek, 20. t. m. ob 1/4 v Hutadovi dvorani. Osiere Valjalo Marto je priznana naša pianistka, ki je na neštetih produkcijah in tudi na drugih koncertih pokazala svoj velik pianistični talent. Tudi njen absolutorijški koncert ji da vso možnost, da pokaže svoje talente tako iz tehnične kakor tudi predavateljske strani. Gospa Osiere Valjalo je učenka prof. Janka Ravnika.

—lj Drevi ob 1/4 bo v veliki Filh. dvorani produkcija ljubljanskega drž. konservatorija, na kateri se izvajajo izključno le Bachove skladbe. Opozorjamo vse prijatelje našega glasbenega naraščanja na novojšjo produkcijo. Podrobni spored v knjigarni Glasbene Matice odnosno pred začetkom produkcije v veži Filh. društva.

—lj Učiteljsko zborovanje JUU. Sresko učiteljsko društvo ljubljanske okoličnega del bo zborovalo jutri ob 9 v magistralni dvorani. Na dnevnem redu zborovanja bo: 1. Situacijsko poročilo predsednika JUU, sekcije za dravsko banovino g. Metoda Kumha. 2. Poročilo odbornikov. 3. Volitve delegatov za pokrajinsko in glavno skupščino. 4. Predlogi.

—lj Opozorilo glede triangulacijskih signalov. Na prošnjo mestne občine ljubljanske bo ministarstvo financ — oddelek za kaster na novo izmerilo priključene občine. Letos so pričeli s pripravi t. j. s triangulacijo in v ta namen geometrijske sekcije za triangulacijo na terenu postavljajo belo po barvane signale. Mestno poglavarstvo opo-

zarja vse prebivalstvo na št. 71 in 72 zakona o zemljiškem katastru, po katerem se nihče ne sme upirati, da bi se na njegovem posestvu postavila trigonometrična ali kak druga katastrska označba. Prav tako je prepovedano kakršnokoli poškodovanje teh signalov. Vsaka poškodba se smatra za poškodovanje državne imovine in se kaznuje v denarju s 100 do 2.000 din.

—lj Restavracija Keršič, Frankopanska 1, danes vsakovrtno ribe. Izborna pijača. Se priporoča.

KINO NEPION, tel. 23-21
Danes nepreklicno zadnjič!
HANS JARAY, nepozabni »Kleinfeldski« župnik v novi dunajski veselolgi po znameniti L. Ascherjevi operi »VISOCANSTVO PLESE VALČEK«
V kraljevstvu valčka
Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

—lj V nedeljo popoldne vsi na ljubljanski Grad na kresno prireditve ljubljanskega podobora Rdečega križa. Z vstopnino samo 2 din toste prispevali k zbirki tega humanitarnega društva za podporo revnim ljubljancem v prihodnji zimi. Poštarska godba, prenos zbranih slovenskih in slovanskih glasbenih komadov potom rafia, dobro založene stojnice, plesišče in srečolov bodo mnogo pripomogli k dobremu razpoloženju obiskovalcev.

—lj Naznanjamo članicam Zveze gospodinj. da stane vožnja z avtobusom na Visoko 23. t. m. za tja in nazaj din 18. Prijava dneвно do 20. Legitimacija potrebna.

Siromašno trafikancko so opleni

Ljubljana, 17. junija
Na Poljanski cesti je nasproti policijske stražnice majhen kiosk, v katerem ima trafikancka Ivana Muzerle trafiko. Muzerle je vdova po vojnem invalidu, ki je umrl pred dvema letoma in živi le od skromne pokojnine ter neznatnih dohodov trafike, s katerimi mora preživljati štiri neposkrbljene otroke. V noči od srede na četrtek so pa brezvestni zločinci njeno trafiko opleni.

Vlomilci so silema odprli trafiko in porabili vso zalogo cigaret, tobaka in kolkov, poleg tega za 600 din mestnih kolkov, 4 zlate prstane pokojnega moža in srebrno uro, ki jo je dobil leos sin pri birmi. Trafiko so popolnoma opleni, da jo je lahko včeraj zjutraj trafikancka prazno. Našla si mislimo, kako strašen udarec je to za ubogo vdovo, ki je čez noč obubožala. Kdor bi kaj vedel o vlomilcih, naj to sporoči policiji.

Iz Poljčan

— Sokol v Poljčanih je prično na delu. Vsi oddelki se intenzivno pripravljajo na telovadni nastop 29. t. m. ki bo preiskušnja letošnjega dela v tiskajšnih sokolskih vrstah. Gradbeni odsek dovršuje letno telovadišče, katerega otvoritev bo prihodnjega spomladi. Tombolski odsek bo pa kmalu končal priprave za veliko tombolo, ki bo v nedeljo 19. t. m. na vrtu hotela Mohorič. Sokolska tombola pošaja pri nas že tradicionalna in slovi daleč naokrog zaradi lepih dobrot. Letošnji tombolski dobitek so med drugim: tri kolesa, spalnica, vrata, moke, drva, budilka, več metrov platna, svele in raznega drugega manufakturnega blaga. Se je čas, da dobi za mal denar kolo ali kaj drugega. V nedeljo 19. t. m. torej vsi v Poljčane iskat srečo.

Svečana otvoritev razstave TSŠ

Ljubljana, 17. junija.
Na današnji slovesnosti na tehniški srednji šoli so se zbrali številni zastopniki našega javnega življenja ter se je že na zunaj pokazalo, da je treba jubilejno praznovati med najpomembnejše dogodke v našem kulturnem življenju. Slovesnost je bila v šolski telovadnici, ki je bila v ta namen okrasena. Dvorana je bila skoraj povsem zasedena: razen številnih zastopnikov javnega življenja se je slovesnosti udeležil tudi profsorski zbor.

Med zastopniki smo opazili konzule, in sicer francoskega konzula Rémeranda, belgijskega konzula dr. M. Dularja in danskega konzula ing. Kneza. Zbornico za TOI sta zastopala generalni tajnik Iv. Mohorič in podpredsednik I. Ogrin. Inspektorat obrtnega šolstva banske uprave je zastopal insp. M. Presl. Navzoč je bil tudi bivši generalni tajnik zbornice dr. Fr. Windischer. Univerzo je zastopal dr. ing. A. Kuhelj, apelacijsko sodišče dr. Juvanc, Državni osrednji zavod za ženski domači obrt ravnatelj B. Račič, nadalje so bili prisotni zastopniki oddelkov banske uprave, župan dr. J. Adlešič in zastopniki mestnih odborov, zastopniki duhovščine, zastopstvo organiziranih absolventov tehniške srednje šole, in sicer za Združenje diplomiranih tehnikov Nedeljko in Brilli in za Organizacijo praktičnih tehnikov Iv. Mihelič in Dobovšek.

Slovesnosti se je udeležil ban dr. M. Natlačen kot zastopnik trgovskega ministra dr. Vrbaniča, ki je pokrovitelj razstave.

Goste je pozdravil v pozdravnem govoru ravnatelj TSŠ ing. L. Novak. Zahvalil se jim je za navzočnost, ker so z njo dokazali, da cenijo pomen in razvoj tehniškega obrtnega šolstva za gospodarski napredek države in posebej banovine. Nadalje se je zahvalil tudi trgovskemu ministru, mestni občini, banki upravi, podjetjem in posameznikom, ki so z gmotno podporo omogočili dostojen aranžma razstave.

V svojem govoru je predvsem naglasil, da je bilo obrtno šolstvo v Ljubljani pred 50 leti vsajeno na rodovitna tla, kar je pokazal njen polstoletni razvoj, saj je postalo pomembnem činitelj v našem gospodarskem življenju. Pomembna obletnica je dala povod, da stopa šola po daljšem presledku pred javnost z veliko razstavo, ki nima propagandnega namena, temveč naj bo le videv obratnega dela in skromen dokaz, da je zavod vreden žrtve, ki mu jih prinašata — sicer v skromnem obsegu — državni in banov. proračun ter da bi bil vreden sa mnogo večjih podpor vseh, ki jim mora biti razvoj in napredek strokovnega šolstva pri srcu. Razstava naj bo živ dokaz, da tehniško obrtno šolstvo ni mrtva materija, temveč, da mu je prisojena najtesnejša zveza z realnim, praktičnim življenjem. Zato pa mora zavod tudi slediti razvoju tehnike in šola bi morala imeti moderno opremljene delavnice in moderne učne pripomočke. Razen tega naj razstava dokaže, da absolventi ne zapuščaj šol neusposobljeni, temveč da so primerno usposobljeni — zlasti glede na skromna šolska sredstva, — da sodelujejo pri razvoju naše obrti in industrije, kar bi bilo treba upoštevati.

Govornik je ob zaključku izrekel željo, naj bi zavod tudi v bodočnosti lahko izpolnil svoje poslanstvo v korist mladine in

v prosep našega narodnega gospodarstva. Dejal je, da so nam v svobodni in nacionalni državi dani za to vsi pogoji, nakar je nazdravil Nj. Vel. kralju Petru II.

Ban dr. M. Natlačen se je v svojem govoru, ki je z njim proglasil v imenu trgovskega ministra dr. Vrbaniča, da je jubilejna razstava odprta, spomnil poštvovalnih delavcev, ki so s svojim delom in poštvovalnostjo dosegli, da smo došli pri te obrtne strokovne šole in da so se te šole tako lepo razvile v tehniško srednjo šolo. Naglasil je, da početi našega obrtnega šolstva segajo v primeri z drugimi kulturnimi dejavnostmi daleč nazaj, saj smo imeli že pred 160 leti v Ljubljani risarsko šolo. Tulec, ki nam je vladal, ni imel razumevanja za naše nacionalne, kulturne in gospodarske potrebe, zato je razumljivo, kako silno je bil oviran tudi razvoj našega obrtnega šolstva. Ban je izrekel veselje nad lepimi uspehi zavoda in naglasil, da se moramo vprav tehniški srednji šoli v veliki meri zahvaliti, da je naše obrtništvo na tako visoki stopnji. Izrekel je željo, da bi zavod dal domovini še mnogo dobrih, sposobnih, za delo in napredek vnetih delavcev, ki bi naj bili graditelji našega gospodarskega napredka, nakar je proglasil, da je razstava odprta.

Iz Celja

—c Sprejemni izpit za I. razred drž. realne gimnazije v Celju bo v soboto 25. junija ob 8. zjutraj do četrta 23. tm. je treba priložiti prošnjo, kolkovano z 10 din, spričevalo o dovršenju ljudski šoli (knji žica ne velja) ter krstni in rojstni list. Sprejemni izpit morajo delati kot redni učenci in učenke samo letniki 1925, 1926, 1927 in 1928.

—c V nedeljo ne bo toka. Kranjske deželne elektrarne bodo zaradi nujnega popravila na omrežju ukinile v nedeljo 19. junija od 6. do 13.30 toke v Celju in okolici.

—c Umrla je v četrtek v Lastnem domu 7 v Gaberju 18letna absolventinja trgovske šole gđe. Marija Lavrinčeva, hčerka mojstra v Westovni tovarni. Pogreb bo v soboto ob 17.30 iz hiše žalosti na okoliško pokopališče. Pokojni bodi ohranjen blag spomin, svojem naši iskreno sožalje!

—c Dve nesreči. Ko se je peljal 30letni, v rudniku v Hudi jami pri Laškem zaposleni rudar Ludvik Jakopič s kolesom z dela domov, je padel in si hudo poškodoval desno roko v zapestju. V tork zvečer je padel 12letni delavec sin Alojzij Konec iz Medloga na Glaziji med kosaško džigitovko s kosanja in si zlomil desno roko v zapestju. Ponesrečenca se zdravita v celjski bolnici.

Iz Radeč

— Blagoslovitev glasbenega doma. V nedeljo 3. julija bo v Radečah otvoritev in blagoslovitev glasbenega doma. Na predvečer bo poklonitev pred domom kumice g. Polančeve, soproge radeškega industrijalca in bivšega župana. Na prireditvi so vabljene dolenske godbe. Pričakuje se velika slovesnost, ki bo združena v ljudsko veselico, na kar že sedaj opozarjamo vso našo javnost.

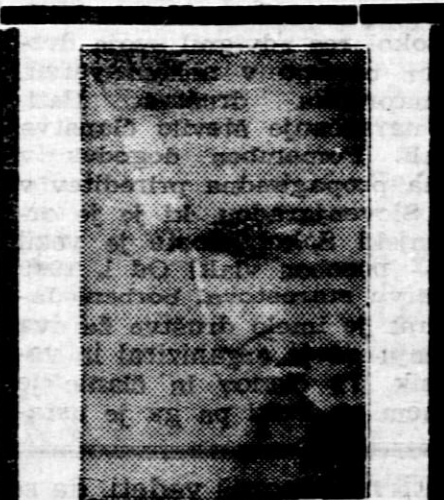
MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1.—, davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

DOPISI

Beseda 50 par davek posebej
Najmanjši znesek : Din

Nezaupanje?

Obrnite se na grafologa

KARMAHA

ki se likuje posebno z analizo človeškega značaja, dela na strogo znanstveni bazi grafologije in daje vskazeno za nastopajoče dogodke pismene narave, ki v mbedu koristili vse vaše bodoče življenje. Obiske sprejema v ljubljani hotel »SOCIJA«. Sv. Petra c. vlad dan od 9.—12. dop. la od 14.—29. pop. Odgovarja tudi na došlo korespondenco. V Ljubljani ostane do dne 17. t. m.

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek : Din

ZACASNO PISARNIŠKO MOČ
veščo strojeopisja, sprejme Sokolska šola Ljubljana. Predpogoj sokolsko članstvo. Prijave se sprejemajo v prihodnjih dneh med 15. in 16. uro v župni pisarni na Taboru. 1704

POUK

Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

STROJEPIŠNI POUK
večerni tečaj, oddelki od 6 do pol 8. in od pol 8. do 9. ure zvečer. Vpisovanje dnevno od 6. do 8. zvečer. Šolnina zelo nizka. Na razpolago 25 najrazličnejših pisalnih strojev. Posebni tečaj za starejše dame in gospode. Christofor učni zavod, Domobranska cesta 15. 1443

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

Aleks. OBLAT,
veletrgovina
vseh vrst čevljev
se priporoča cenjenim odjemalcem.
Sv. Petra cesta 18

PISCANCE

Žive, mlade, 60—75 dk — po 14.50 Din kg v zabojih po 30 kom. franco voznina razpoložljiva G. Drechsler, Tuzla. 1705

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

NAJBOLJŠI NAKUP
oblik perila, vetrnih sukcnjev itd. za vsakogar nudi
FRESKER,
Sv. Petra cesta 14

GOSTILNA MARTINO

Zgornja Šiška

V nedeljo velika plesna prireditve! — Nastopi bežigrasjski kvartet »Klanfa! Dobra vina! Priznana kuhinja! Velika dvorana! Senčnat vrt! 1708

KLIŠEJE

ENO VEČERJAVNO

JUGOGRAFIKA

SV. PETRA NASIP 23

SENZACIONALNA IZPREMEMBA V MODI PUDRA

Ni več videza »olepšavanja«

NOV NA KOŽI NEVIDEN PUDER
DAJE ČUDOVITO NARAVNO LEPOTO

Elegantne Francozinje so kreirale novo modo, ko so našle puder, ki daje polni videz brezvinega cveta ter prepreči za ves dan tudi najmanjša sledove svetilkjanja.

Skrivnost je v tem, da se po novem načinu izdelave najfinjši puder trikrat preseje skozi svilen sito in zmeha z dvojno peno smetane. Ta novi način izdelave pudra, ki je plod dolgoletnih raziskovanj francoskih kemikov, je patentiran od tvrdice Tokalon. Puder Tokalon omogoča odtenitve svetilkjanja nusu in mastne kože. Da vam prekrasno polti, ki ostane popolnoma »mrt« polnih 8 ur. Če uporabljate »mrt« puder Tokalon, se vam koža ne bo svetilkla niti na vetru in dežju in tudi ne pri potenju. Ta puder daje lica videz svetlih držečnih rožnatih listov ter svila v veliki meri Vašo privlačnost. Nabavite ga puder Tokalon — kateri se pravi v desetih prekrasnih niansah: Din 12.—, 20.— in 30.—.

Produkcija operne šole na konservatoriju

je prinesla zavodu in gojencem toplo priznanje

Ljubljana, 17. junija. Ravnateljstvo državnega konservatorija prireja že vrsto let ob zaključku šolskega leta v opernem gledališču javne produkcije, ki po svoji kvaliteti in obliki vzbujajo vedno večje zanimanje in zanjejo iskrene priznanje. Tudi v ponedeljek zvečer je bila opera polna občinstva, ki se raduje rastočih uspehov naše operne šole in napredka gojencev od leta do leta. Vsa priznanja in imela zunanje n.č. šolskega, ni samo teoretskega, temveč je imela popolnoma značaj resnega, s toplino, temperamentom in okusom izvajanja opernega večera. Natančno do poudarila smo sedeli, gledali in poslušali, pa se nismo niti za trenutek dolgočasil. Nasprotno, čisto zavzeti in prevzeti smo bili srečni in zadovoljni, da nam dozoreva toliko lepih mladih, sočnih glasov za slovensko opero.

Julij Betetto naš ljubi, stari pevski mojster — star je po visokem ugledu, nikakor še ne po letih, prosim! — se je zopet izkazal tudi kot konservatorski ravnatelj in pedagog. Nad vsem večerom je plaval duh njegove prefinjene pevске umetnosti, izražajoč se v lepoti podajanja in v občutnem izbegavanju nasilnega napenjanja glasov v okusnem fraziranju, inteligentni in čustvenosti, pa v vzorni vokalizaciji. »Končno slišmo zopet lepo petje!« je nekdo vzklikal. »Da, noblesa in lepota v petju sta nad vse!«

Zato mi je žal, da gledališki list ni prinesel tudi imen tistih pevskih učiteljev in učitelj, ki so na svojih gojencih in gojenkah tako uspešno uveljavili Betettovo umetniška načela in ki jih v vsi svoji skromnosti poudarjamo vedno iznova tudi jaz. Naj se jim torej sumarno zahvalim v zavesti, da so imeli polno zadovoljstvo, ko so sami videli, da je naša najboljša, najbolj inteligentna in kritična publika docela razumela in iskreno priznala njih trud in uspeh.

Posebej gre priznanje režiserju Robertu Primožiču. Vse operne odlomke in cela dejanja je z gojenci v igralskem pogledu pripravil tako lepo, živahno in doživljano, da smo imeli vseskozi vtisk, kakor da gledamo že skoro izruttirane igralko. To je sad, ki ga je mogel roditi le Primožičev veliki trud in njegov režisersko-pedagoški talent. Več prizorov je opremil realistično in prav okusno z dekoracijami in pohištvo, nekaj pa jih je moral pustiti med sramotno propadlim, zamazan in zmečkanim zastorom, ki že prav rjove po obnovi.

Glasbeno vodstvo sta imela prof. Karel Jeraj in dr. Danilo Svara, ki sta z idealno samopožrtvenostjo kot odlična pianista s strašnim klavirskim invalidom z vso možno spretnostjo markirala operni orkester ter hkrati dirigirala. Dr. Svaro že dolgo cenimo kot pianista in dirigenta, saj je v cvetu svoje moške tvornosti, ali prenetil nas je res stari Jeraj, kako se je izkazal kot močan, bister pianist z upravljenimi mladimi elanom. Obema umetnikoma hvala.

Še dosti lepše bi bilo, da je konservatorij postavil tudi mal orkester iz gojencev, vsaj 16 mož, pa makar za pomoč še klavir in piano! Potem bi bila vsa priredba harmonična, še učinkovitejša in čisto konservatorska. Pa mi bi vedeli, ali so glasovi nastopajočih gojencev dovolj izdatni, da prodoro tudi orkestrske valove. Ob takem klavirskem cmekvanju je vsak vabec lahko lev. Pa vžle temu menda probnih materijalov nismo opazili z edino izjemo Lupše.

Z »Manon« (III. dej. v cerkveni veži) se je začelo. Ga. Kolarjeva Oiga — rojena Korenjakova — je nastopila tako elegantno, pevski efekti in igralski rutinirano, da smo z radostjo spoznali nekdanjo članico naše opere. Njen glas je polno ustrezal, izražal iskreno čustvo in globoko doživljanje ter je bil celotni vtisk kar najlepši. Zadovoljila je tudi kot Zofija v »Wertherju«, a imela neugodno lasuljo; prav dobro je igrala in pela Nežo v »Prodani nevesti«, ki bi jo bila lahko prevzela druga pevka.

Basist svežega, toplega materijala lepih niž, posebno prijetno srednje lege, se nekoliko težkih višin in prav dobro ustrežljive igre je Friderik Lupša. Vzgladno vokalizira Grofa de Grieuxa, Lotaria in Kecala je podal v celoti prav posrečeno in žel za vse tri zaslužene aplavze. Ta pevec je posebno lep obet za našo opero.

Gostša Alojz je tenor, ki je sredi razvoja, zato so vsi ti njegovi nastopi še polni problemov. Ali mladenci imajo glas, železno marljivost, silno ambicijo, zato premaga vse težkote, ki ga zdaj še ovirajo. Bori se še z registri prehode podaja plaho, a posrečeno se mu krasni piani in blesteči visoki toni s prodornostjo, ki imponira. Zaupamo vanj in njegovega učitelja.

lj. Betetta. De Grieuxa je obvladal le deloma, boljši je bil kot Werther, a najboljši kot Janko v »Prodani nevesti«. Samo makiirati ga mora kdo, da ne bo nastopal z razmazano šminko in popudran brez smisla!

Izredno lep mezzosopran, toplo timbriran organ in veliko pevsko kulturo je pokazala Pavlovič Stefaniya. To je vsega uvaževanja vredna pevka zelo ugodne zunanosti in premišljene, lepo ugašene igre. Njena Lota in Mignon sta bili kreaciji visoko nad povprečnostjo. Talent in znanje.

In Ivančič Sonja, ki se je najprej krepko in samozavestno oglasila le izza odra kot Filina, je kot Lakme izkazala, da imamo v nji koloraturko, ki se že uveljavlja kot zrela pevka. Ugodna zunanost, dobra, iskrena igra in svež, prijeten glas, očitno najsikrnejši izšolan, jo že usposablja za prako.

Pa še ni konca naših talentov! Nastopila je Polajnar Ljudmila, ki je že pred par leti opozorila nase z »Rusalko«, to pot kot Nedda in kot Marinka. Nastopila je brez treme kakor rutinirana pevka zmagovito.

Sokolstvo

Lep praznik Sokola Ljubljana II

Ljubljana, 17. junija.

Marljivo sokolsko društvo Ljubljana II je večer popoldne polagalo obračun svojega telesno vzgojnega dela na letnem telovadnem nastopu. Na obširnem telovadšču, kjer se že dvigajo temelji bodočega sokolskega doma, ki bo nosil naslov prvega Sokola, nepoznatega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, se je zbrala velika množica nad 1.200 gledalcev, da izkažejo svoje priznanje Sokolu II. Javnemu nastopu so prisostvovali župni načelnik br. Franjo Lubeš, člani ZSO, zastopniki Ljubljanskega Sokola, Sokola I, Sokola III, Sokola IV, z Viča, Medvod in Most. Javno telovadbo je poveljati tudi mnogo častnikov, ki so tako najlepše pokazali svoje simpatije sokolski misli in sokolskemu delu.

Točno ob napovedani uri so prikorakali na telovadišče ob zvokih sokolske koračnice pod vodstvom načelnika br. Staneta Trčka, vsi telovadni oddelki (182), ki so med igranjem državne himne izkazali čast državi, zastavi, ki se je v lahkem poletnem vetru polagoma dvigala na visok jambor. Po tej svečanosti je prikorakalo na telovadišče 35 deklet, ki so župne proste vaje s palicami opravili strumno in skladno živahno pozdravljeni od gledalcev. Po dekletih je prav tako skladno in prav dobro opravilo župne proste vaje 28 deklet, naker je sledila orodna telovadba, pri kateri so nastopili člani na drugo in bradli naraščajnički s preskoki čez konja na šir in prožno desko in naraščajnički na visoki gredi. Vse vrste so pokazale prav lepe izvedbe in je občinstvo nagradilo poedinec in v celoti odobranjem. Posebno vrsta na drugo je s svojimi lepimi vajami in vrstolomnimi skoki zadivila gledalce. Mnogo veselja in zabave so nudile igre dekletov s prenašanjem vreče skozi zapreke. Občinstvo je uživalo nad komičnimi situacijami in prirejalo dečkom tople ovacije. Strumno je nato prikorakalo na telovadišče 50 naraščajnikov in naraščajnic, ki so proste vaje Saveza SKJ za X, vsesokolski zlet v Pragi opravili skladno in v lepem ravnanju in kritju. Odlično izvedene vaje so našle pri občinstvu dolgotrajne ovacije. Za tem sta vrsti članov in članic nastopili prvi na krogih, članice pa na dvo višinski bradli. Izvedbe obeh vrst so bile na višku, vihihmi ovaciji je bila deležna članska vrsta na krogih za svoje izvršne izvedene vaje in drzne odskoke. Po nastopu obeh vrst je prišlo na telovadišče 80 dekletov in deklet, ki so s spremljevanjem godbe in s petjem zaplesali naša narodna kola, ki so občinstvu zelo ugajala. Izvredno uspešno javno telovadbo so zaključili člani (24) in članice (24) s praškimi prostimi vajami. Izvedba, ravnanje in skladnost so bili na višku, zato zaslužena pohvala gledalcev ni izostala. Po prostih vajah članstva je godba Sokola I Tabor, ki je tudi spremljala vse telovadne točke zaigrala slovansko himno »Hej Slovanci, naker je bila državna zastava spuščena.

Sokol Ljubljana II je z večerajšnjim nastopom spet pokazal, da zna pravilno vzgajati svojo mladino posebno pa moremo izreči svoje čestitke načelniku br. Trčku in načelnici a. Goršičevi, ki sta nam pripravila tako lep nastop. Po telovadbi je bila prav dobro obiskana zabava, ki je potekla ob

uglajeno, toplo in bistro. Naše dekle kakor si ga mislimo.

Kot Silvio in Krušina se je dobro uveljavil Hvasija Fran, ki itak že nastopa v malih partijah v operi in vselej zadovoljivo, kot Nikalanta pa je Rakovec Ladislav žel celo specialen aplavz, čeprav v baritonski legi basovska partija ne more ustrezati.

Vmes smo videli še tri baletne nastope: Ravellov »Rigaudon« je primitiven grotesken kmečki ples brez vsebine ali pa je nismo razumeli, in Straussov »Pomladni zvoki« z znanimi valčkovimi ritmi, žal, več mimično in komično igranimi kot resnično, z vervo in elanom pesničarji. Skoda godbe za tako malo plesanja! Na čelu plesalke je bila zopet ognjevit temperamentna Ljubica Zelenkova, ob nji ambiciozna Janja Bankart izvrstne mimike in komike, pa Ilc Mirjam in Pogačar Drago, vsi okusno kostimirani. Najboljši in najlepši je bil škerjančev »Orientalisti ples« z Zelenkovo.

1. dejanje »Prodane neveste« je bilo podano celotno in je polno ustrežalo z igro, petjem in plesom mešani zbor z baletom, sodelovalo pa je tudi nekaj članov opernega zbora in baletnikov. Tako je bil skupni vtisk dovolj močan.

Skratka: naš konservatorij se je letos postavil kakor še nikoli. Bilo je seveda tudi mnogo cvetja. Glavno je: imamo domače pevce in tujcev nam ni treba več.

Fr. G.

neumornem igranju sokolske godbe do polnoči in prinesla društvu gotovo nekaj dohodkov, ki jih nujno potrebuje, da postavi svoj lastni dom, ki bo v ponos vsem Trnovčanom. Sokol II krepko naprej, da pridese čim prej do lastnega krova. — at.

30 let Sokola v šoštanju

Šoštanj, 14. junija

Leta 1908 so se v mnogih slovenskih krajih ustanovila sokolska društva. Za to je bilo treba mnogo poguma, saj so bili zavedni Slovenci v takratnih razmerah opazovani in terorizirani na vsakem koraku. Sporedno s pritiskom nemstva pa je rasla slovenska napredna misel, vstali so glasniki slovanstva in svobode. Sokol je s opil na čelo narodnostnega gibanja, ki je zavzemalo vedno večji obseg in zbiralo zavedne Slovence v narodne organizacije.

Tudi v šoštanju so se zbrali Slovenci 24. maja 1908 k ustanovitvi Sokola. Iz zapiskov ustanovnega občnega zbora je razvidno, da je bila delala ustanovitvi društva različne zapreke. Zavedni Slovenci so pa kljub vsemu izpričali svojo slovensko kri in ime. Člansva ni bilo veliko, bilo je pa društvo močno in odprano dovolj, da je moglo uspešno kljubovati širjenju nemstva. Ustanovni občni zbor je vodil predsednik pripravljalec odbora Vladimir Vošnjak, eden izmed članov zavedne Vošnjakove rodnine, ki nam je dala tudi Mihaela in Josipa Vošnjaka. Iz Celja je prisel podstarosta Slovenske sokolske zveze dr. Gvidon Sernek, ki je zbrane Slovence navduševal za narodo delo Sokola, ki si je na svoj prapor zapisal besede bratstva in svobode. Predsedem svobode, ki je bila takrat vroča želja vseh. Prvi odbor šoštanskega Sokola, ki so bili v njem starosta Vladimir Vošnjak, podstarosta Volk Jakob, načelnik Vinko Babčič, tajnik Ivan Lukman, blagajnik Rudolf Kramar in drugi, se je z veliko požrtvovalnostjo lotil dela, čeprav je moral že na svojem drugem občnem zboru ugotoviti težke boje za obstoj društva in mrazno, ki jo goje do Sokola gotovi ljudje. Prvo telovadnico je imel Sokol v Kolnikovem gradu (pozneje last Vošnjakov), nato na Rajsterjevem skednju (!) in v posojilni hiši. Že drugo leto po us anovitvi je društvo vneslo v svoj delovni program gradnjo — doma. Ustanovilo je gradbeni fond, v katerega so se stekali skromni, a trdi goldinarji, ki so bili pozneje prvi temelj sedanjega Sokolskega doma. Leta 1910 je postal starosta trgovec Kučovan Anton, v društvo pa so prihajale nove delovne sile, med prvimi Tone Kurmik, ki je ves čas do zadnjih let opravljal pri društvu tajniške in načelniske posle. Od leta 1912 do 1919 je bil starosta učitelj Koropek Anton. V teh letih je šoštanski Sokol res »dvignil svojo drzno kril« kakor beremo v nekem verzu, posvečanjem napredku društva. Ileti, predavanja in naraščanje števil članstva so ga poživljali. Pomemben dogodek v tem času je bila propagandna prireditve v šmartnem pri Slovenjgradu, ki jo je organiziral šoštanski Sokol. Goste je vozil od prireditve — poseben vlak! Od 1. 1919 do 1924 je društvu starostval borbeni Jakob Volk. Takrat je imelo društvo že dva oddelke: v Velenju ga je organiziral in vodil Tone Kurmik, 72 članov in članic je štel! V šmartnem ob Paki pa ga je usta-

novil Viher Karol. Odsek je štel 70 sokolskih pripadnikov, večina kmečkih deklet in fantov. Razumljivo je, da je šoštanski Sokol ob »svobodnih dneh« vodil vse akcije. Njegovi člani so ustanovili narodni svet in ses avljali manifeste. Po letu 1924 so bili staroste društva Tone Kurmik, Rejec Franjo, Martin Vrečko, dr. Korun Ferdo, Potočnik Anon in Košan Ivan. Sedajni starosta je Rozman Janko.

Preobširno bi bilo opisovanje mnogih ostalih dogodkov, ki so ustvarjali častno in bogato zgodovino predvojnega in povojnega Sokola. Preveč jih je. Trud prvih Sokolov, ki so ustanovili skromen gradbeni fond, ni bil zaman. To oporoko so prevzeli novi številni delavci in delavke, pridružili so se jim še dobrotniki. Dom je zrasel. Zdaj stoji in mora ostati kot neporušna trdnjava slovenskega šoštanja. V okviru Petrove petletke pa društvu gradi telovadišče ob Cankarjevi cesti. Tudi to bo društvu v čast in veliko korist.

Ko bo v nedeljo 19. tm. šoštanski Sokol proslavil 30 letnico društvenega obstoja, bodo prišli k prireditvam vsi, ki znajo ceniti njegovo delo in vsi, ki pravilno pojmujejo velike naloge, ki Sokola čakajo v sedanjih in bodočih dneh. Program jubilejnih prireditev je naslednji: v soboto zvečer bo kresovanje, nato slavnostni občni zbor, v nedeljo dopoldne tekme naraščaja šalskega okrožja, popoldne ob 14. sprejem gostov na kolodvoru, potem pa povorka po mestu. Ob 15. telovadni nastop na novem telovadišču na Cankarjevi cesti. Zvečer družabni večer v Sokolskem domu.

Strašne posledice vojne

Japonci doprinašajo žrtve — Na tisoče otrok brez doma v šanghaju

Stiri milijone ljudi se bori na kitajskih tleh za nadvlado nad Daljnim vzhodom. Ne da se še reči, kakšen bo konec te vojne. Japonci in njena prestolnica Tokio pa že izpreminjajo svoje lice. Vrača se kimono, kajti uvoz inozemskega blaga je omejen na najmanjšo količino, kakor je omejen tudi uvoz virginskega tobaka, kalifornijskega sadja in ameriških zvočnih filmov. Japonci zunanji minister Hirota je dejal, da mora Japonci v sedanjem položaju doprinašati žrtve, kakršnih morda še nikoli ni doprinašala.

In japonci ljudstvo doprinašajo žrtve. Japonci se je z občudovanjem vrednim patriotizem odpovedal zapadni kulturi, samo da nekaj lahko prihrani na devizah. Japonci ne nosijo zdaj več oblek iz angleškega blaga in ne grade hiš z jeklenimi konstrukcijami. Železo in jeklo gresta v orožarne in celo dražestne gešje v Tokiu šivajo zdaj srajce za vojake. Mobilizacija src, ki je okljela 90 milijonov Japoncev do zadnjega starca, je najzanimivejši pojav, kar jih je videl Daljni vzhod v novejši dobi.

Zapad je zavržen

Tokio je v glavnem tak, kakor je bil predsv etovno vojno. Moški in ženske hodijo v starojaponskih kimoni kot simbolu, da se Japonci bori za svoje tradicije in veličino in da mora biti ta boj zmagovito dobojevan brez tuje pomoči. Po mostovih preko Simidagawa se pomikajo dolge procesije z lampijončki, s katerimi proslavljajo zmage japonskega orožja. Čim pride z bojišča vest o novi zmagi japonske vojske, se zbere ogromna množica pred kraljevsko palačo in vzklika: Banzai, Banzai! Po tokijskih ulicah sliši ta klic dan za dnem in iz tokijskih oken vihrajo zastave. Tri milijone jen so potrošili v Tokiu samo za zastave in pestre lampijončke, ko so proslavljali padec kitajske prestolnice Nankinga.

Vsak k vojakom poklicani Japonci smatra to za največjo čast, kar je more doživeti, da more obesiti svojo civilno obleko na kljuko in služiti svojemu cesarju. Žrtve pa doprinašajo tudi tisti, ki so ostali doma. V Tokiu vrte skoraj izključno japonske filme, drogerije in lekarne imajo napise: »Tu se prodajajo samo japonski izdelki.« Vsak drugi dan ima prebivalstvo Tokia vaje v protiletalski obrambi in vse gre gladko, z železno disciplino, čeprav šteje japonska prestolnica 6.000.000 prebivalcev.

Armada otrok brez doma

Dočim hodijo po ošaškem parku v Tokiu japonski otroci z zastavicami in lampijončki, prepevajoč domoljubne pesmi, je v daljnem šanghaju, kjer je še pred dobrim mesecem divjala krvava vojna, druga armada otrok. Tam so tisoči zapuščenih kitajskih dekletov in deklet, ki jih je vojna ločila od staršev. Tem otrokom pravijo šanghajski volkovi. Ni čuda, saj jih je nad 5.000 in postali so prava šiba božja

Českojaponski Orli na sokolskih zletih. Sedanje težki položaj bratske českoslovske republike je združil vse resnične patriote za obrambo svoje domovine. Kakor čitamo v sokolskih strokovnih listih so bili v nedeljo širom republike izpomniti župani izleti ob ogromni udeležbi gledalcev ne glede na politično pripadnost. Posebno z zadovoljstvom in veseljem ugotavljajo česki listi, da so se župni izletov v Plzni, Brnu, Mor. Ostravi, Jihlavi Olomucu in drugod udeležili tudi številne orlovske deputacije v krovih. Českoslovaški Orli so s tem najboljše dokazali, da jih veže v teh težkih dneh prijateljstvo z najmočnejšo telovadno organizacijo v CSR a českoslovaškim sokolstvom. Tudi mi se veselimo tega iskrenega sodelovanja sokolstva in orlovstva v CSR in želimo, da bi se tudi gotovi gospodje pri nas nad tem malo zamislili!

— Uprava Sokola Ljubljana — Vse poziva vse svoje člane in članice, ki so plačali stroške za vožnjo na praški zlet, da takoj uredijo svoje legitimacije v društveni pisarni br. tiskaru od 19. ure dalje in to najkasneje do jutri zvečer. Kdor do sobote 18. t. m. ne bo oddal svoje legitimacije, ki pa mora biti veljavna, ne bo mogel odpoštovati na zlet v Prago. Bratje in sestre, storite svojo dolžnost še danes. Zdravo! Uprava.

— Sokol Ljubljana — Vse vabi svoje članstvo in naraščajo, da se udeležijo v čim večm številu nastopa br. društva v St. Vidu in razvijta prapora Sokola v Moravciah 19. t. m. Podrobna navodila dobi članstvo v društveni pisarni. Obeh prirediteljev se udeležijo v krovu, razvijta prapora v Moravciah pa tudi z društvenim praporom. Zdravo!

mesta in okolice. Nesrečni otroci tavajo po ulicah in iščejo zavetišča v porušeni poslopjih. Boda je kriva, da so postali predzti. To je žalostna posledica vojne, največje zlo, kar ga more roditi vojna kot zlo. V glavni ulici šanghaja Nankin Road lahko srečate na vsakem koraku takega otroka. Eni napadajo mimoidoče, drugi se sučejo okrog njih in prosijo miloščine. Če je ne dobe, mečejo za mimoidočimi blato. Kradejo pa, kar jim pride pod roke. Trgovine z živili morajo imeti posebne straže, če se hočejo ubraniti teh nedolžnih žrtev vojne. Nihče nima časa zavzeti se za te uboge, sestranske otroke. Če jim grozi nevarnost, se hitro poskrijejo po svojih broljih.

Seveda se ne smemo čuditi, da pokosi v takih razmerah smrt na stotine nedolžnih otrok. Po ulicah leže tu pa tam že razpadajoča otroška trupelca, toda armada teh malih nesrečnejšev je od dne do dne večja. Siromašne matere povpijajo otroke kar na hodnikih ali v razvalinah porušeni hiš. Za plenice jim služi star časopisni papir. Večji otroci so prepušeni samim sebi in ti se pridružujejo armadi manjših žrtev. Topovi pa grme neprestano in bruha jo iz svojih žrel novo nesrečo, novo zlo, novo prokletstvo... Kdaj se bo človeštvo spametovalo, kdaj bodo pošteni, miloljubni ljudje obračunali s tistimi, ki jih tako brezvestno in brezobzirno gonijo v trpljenje in smrt?

IV.

SLEPAR

— Nisem dobro vedel, kaj se snuje, — je nadaljeval Tovalito. — Pisma, ki sem jih nosil, so bila zapečateni, jaz pa itak ne znam čitati. Čez nekaj časa je prišel don Alonzo na mejo k svojemu sorodniku markizu d'Aymonte, čigar veleposestva leže na levem bregu Guadiane. Takrat so prirejali velike love, ki so trajali večkrat tudi tri dni in katere je bilo povabljenih mnogo plemičev. Nekeč sem videl, da prireja don Alonzo bogato pojedino za vse goste. Dobro sem razumel, da se bliža trenutek nekakšnega punta. Ker sem doma iz San Lucarna de Barrameda in podložnik vojvode de Medina Sidonia, so mi zaupali. Takrat nisem bil gol kakor Job. V okolici Ayamonta sem imel napol porušeno hišico, toda prav njo sem rabil za svojo trgovino. V nji sem bil bolj na varnem kakor za trdnimi stenami.

Nekega dne je prišel k meni don Alonzo, da bi mi osebno sporočil svoja povelja. Slo je za prekrbo izvestne količine orožja in smodnika na Portugalskem. Še iste noči sem krenil na pot in tretjega dne je bilo vse orožje vtihotapljeno. Moja hišica je postala nekakšno vojaško skladišče. Videč, kako sem izpolnil svoje poslanstvo, mi je segel don Alonzo v roko, potem mi je pa dal pet tisoč realov in sveženj pisem. Reali so bili zame, pisma naj bi bil pa odnesel v Lisabono in sicer takoj. Takrat sem mislil, da je moja sreča zagotovljena.

H E REYBAUDOVA

OSUETA

ROMAN DEKLISKEGA SKRA

»Tereza, tu sem, pričakujem te, pridi, če nočeš, da pridem jaz pote v plesni dvorano...«

Dekle je čitalo pisemce za pahljačo. Potem je pa vsa blela in drhte pritisknila obe roki na srce ter obstala nepremično z očmi uprtimi na teraso. Tujec je bil že izginil v globini dreves a Paco Rosales je našel svojega tovariša na istem kraju, kjer ga je bil zapustil.

— Kaj se godi? — je dejal videč, da drži Tovalito roko na svojem nožu, da gleda mrko in razdraženo. — Koga si videl?

— Videl sem nekoga, o katerem se nisem nadejal, da ga bom srečal tu, — je odgovoril Tovalito z zamoklim glasom. — Prav kar sem zrl iz oči v oči možu, ki sem mu sovraznik, smrtni sovražnik. Pri Kristovi krvi! njegovo življenje visi na nitki.

— Kje pa je ta mož? — je vprašal Paco Rosales. — v vedno večjem presenečenju.

Berač se je ozrl in mu odgovoril še tiše:

— Morda kraj naju. To je tisti kavalir, ki mi njegovo ime ni bilo znano. Pojdiva od tod in povem ti ga.

Tovalito je odvrlel svojega tovariša z vrta in skrilta sta se za živo mejo.

— No tako, — je dejal Rosales nekam zbadljivo. — Ta lepi vrtoglavec torej ni tisti, ki se zdi, da je. Morda si videl njegovega brata?

— Ne, — je odgovoril Tovalito hladnokrvno. — Spoznal sem dona Alonzo de Gusman, najstarejšega sina vojvode de Medina Sidonia, andaluškega guvernerja in španskega velmoža.

— Česa ne poveš, Tovalito! Tako mogočnega gospoda! Kaj bi pa počel v Valenciji sam in s tako majhnim spremstvom?

— Tega ne vem. Ni bilo tu, kjer sem ga spoznal. Nedvomno je prišel skrivaj. Kdo ve, kaj ga je privedlo sem.

— To je pa zanimiva zgodba, — je dejal Paco Rosales. — Moraš mi jo povedati. To pot sva sama, govoriš lahko brez strahu.

— To ni zgodba o ljubezni in nisem je zvedel pred cerkvijo, — je dejal berač. — Nekot sem živel drugačno življenje, kakor zdaj... je vzdihnil. — Za božjo voljo, — ga je prekinil Paco, — kaj pa hočeš reči s tem? Saj sem ti imel na sumu, da si govoril s svojimi bližnjimi drugače o denarju...

— Da, predno sem si oprtal beraško malho, sem nosil puško. Ne bom ti prikrival, kaj se mi je pripetilo v mojem poklicu, prijatelj Paco. Najprej

moraš vedeti, da sem zdaj za to zdaj za ono, kakor je naneslo, pogosto potoval čez mejo. Večkrat sem bil zjutraj v Španiji, zvečer pa na ortogalskem. Če bi se bil vedno držal svojih poslov, bi bil zdaj kaj drugega, ne pa ubogi pohabljenec. Toda zapletel sem se bil v zadevo blagorodnih ljudi in to me je pokopalo. Kaj še vedno ne razumeš, kaj ti pripovedujem, Paco?

— Ne, pri moji veri, da ne razumem, — je odgovoril drugi berač in se ironično nasmešnil. — Namestu da bi bil delal na svojo pest, si se menda udinjal visokemu gospodu.

— Nekaj podobnega. Takrat je procvitala na mejah še nevarnejša trgovina kakor je bila moja. Odkar se je bil vojvoda de Braganza uprl španskemu kralju, našemu vladarju in odkar so mu bili portugalski uporniki posadili krono na glavo, so imeli Portugalci tajne stike z andaluškim plemstvom in dopisovali so si s pomočjo ljudi, ki se niso zdeli sumljivi, — trgovcev, menihov in sleparjev. Tako torej je dopisoval vojvoda de Medina Sidonia s svojo sestro portugalsko kraljico...

— To so bile državne zadeve, morda upor proti kralju, našemu vladarju, — ga je prekinil Paco, — in to bi ti bilo lahko spravilo na vislice.

— Seveda, — je odgovoril Tovalito mirno. — Toda kdor ničesar ne tvega, ničesar nima.

— To je res. Nadaljuj svoje pripovedovanje, — je odgovoril Paco Rosales mežikajoč z očmi. — Poslušam te.